Öğretmenler Derneği Başkanlığına

ÇAYCUMA

TÜRK ÖĞRETMENİNİN
TÜRK EKONOMİSİNE
ARMAĞANI
TÜRKİYE
ÖĞRETMENLER BANKASI

Öğretmenler

TÜRKİYE ÖĞRETMEN DERNEKLERİ MİLLÎ FEDERASYONU YAYIN ORGANI

Yıl: 3 Sayı: 124 — 3 Haziran Pazartesi 1967 — Fiyatı: 50 Kuruş

Başöğretmen

20. Kurultay Giresun'da

Yönetim Kurulu son toplantısını 5 Temmuz'da Giresun'da yapacak.

Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu'nun 20. Kurultayı bu yıl 6/8 Temmuz 1967 günlerinde Giresun'da yapılacaktır.

Bir yıldır başarı ile çalışmaları yürüten TÖDMF. Yönetim Kurulu, Kurultaya sunulacak Çalışma Raporunu hazırlamış ve geçtiğimiz hafta, bağlı derneklere göndermiş bulunmaktadır.

Federasyon Bürosu 15 gündür yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Bağlı derneklerin Kurultaya gönderecekleri delegelere ait belgeler Federasyona gelmektedir. Gelen belgelere göre, Kurultay tanıtma kartları da hazırlanmakta olup, dernek temsilcilerine Giresun'da verilecektir.

Aynı zamanda UNESCO delegesi olan TÖDMF. Yürütme Kurulü üyeleri, UNESCO'nun 29 Haziran'da İstanbul'da başlayan Genel Kurul toplantısına katılmak üzere hareket etmişlerdir. Yürütme Kurulu üyeleri 3 gün sürecek Genel Kurul toplantısından sonra Ankara'ya dönecekler ve oradan da son Yönetim Kurulu toplantısını yapmak üzere Giresun'a geleceklerdir.

5 Temmuz 1967 Çarşamba

(Devamı S. 6 da)

M. Eğ. B. Kültür Müsteşarının Oyunları Nefretle Karşılanıyor

Millî Eğitim Bakanlığında, Kültür Müsteşarının kitap ve yayın konusunda sebep olduğu skandalar, son günlerde basının üzerinde önemle durduğu bir konu haline gelmiştir.

Öğrenildiğine göre, Kültür Müsteşarı Ötügen, orta dereceli okullarda ana-bablar için büyük bir külfet haline gelmiş bulunan ders kitapları konusunun öğrenciler lehine çözümlenmesine karşı çıkmakta, kitap ticareti ile uğraşanların savunuculuğunu ve sözcülüğünü yapmaktadır. Bakanlığın bazı genel müdürler ve diğer ilgilileri bu konuda kendisiyle büyük bir anlaşmazlığa düşmüşlerdir. ders kitapları konusunun görüşülmesi için Millî Eğitim Bakanının başkanlık ettiği bir toplantıda Kültür Müsteşarı bir genel müdürü nezaket ölçüsünün dışına çıkacak şekilde azarlamış ve Bakanı da hiçe sayarak toplantıyı öfke ile terketmiştir.

Esasen kitap ve yayın işlerinde son bir iki yıldır ortaya çıkan durum Bakanlıkta bir dedikodu ve endişe konusu olmuştur. Kitap basma ve satın alma işlerini kendi tekeline alan Müsteşar, hiçbir olumlu teklifi hesaba katmamakta, Bakanlığın bu iş için ayrılan paralarını keyfi olarak harcamaktadır. Birçok yayın ve kitap sahipleri, ki-

(Devamı S. 6 da)

KÜTAHYA ÖĞRETMENLER DERNEĞİ GENEL KURUL TOPLANTISI YAPILDI

Kütahya öğretmenler derneği yıllık genel kurul toplantısı Kütahya Halk Eğitim Merkezi salonunda yapılmış, öğretmen sorunları tartışılmıştır.

Daha sonra seçimlere geçilmiş, yapılan seçimler sonunda yeni dernek yöneticiler aralarında görev bölümü yapmışlardır. Buna göre;

Başkanlığa: Necati Çakır
2. Başkanlığa: Mehmet Ali Mut
Veznedarlığa: Arif Aldemir
Saymanlığa: Sedat Yılmaz
Sekreterliğe: Hüseyin Kayalı
Üyeliklere: Atilla Bilik ve Süleyman Sezer getirilmişlerdir. Yeni görev alanları kutlar, başarılar dileriz.

YENİ YÖNETİM KURULUNUN BİLDİRİSİ

18 Haziran 1967 Pazar günü yapılan Kütahya Öğretmenler Derneği Genel Kurul toplantısında seçilerek görev başına getirildik. Gösterdiğiniz ilgi ve güvene teşekkür ederiz. Üzerimize aldığımız görevi en iyi şekilde yapmaya çalışacağımıza inanmanızı isteriz.

Genel Kurul toplantısından önce listemiz adayları yanlış tanıtılmaya çalışılmıştır. Biz şuna inanıyoruz ki demokratik toplumlarda seçmek ve seçilmek tabiî hak ve görevlerdir. Şu veya bu listedeki şahıslar seçilebilir. Seçimlerde oy toplamak için haksız ithamlar mesleğimize fayda değil zarar getirir. Bu duruma düşmemek için öğretmenlik mesleğinin onurunu üstün tutmak başta gelen görevimiz olmalıdır.

Eğitim Örgütü içinde görevli bulunan herkesi (bitirdiği

(Devamı sayfa 5 de)

başyazı

Sendikacılık

Prof. Bahri Savcı

Türk öğretmeninin, içinde toplandığı, örgütlendirdiği dernekçiliğin ve sendikacılığın durumuna gerçekler açısından bakarak şunu görürüz:

Bu iki örgütlenme büyük kitlelerin, devletleri ile yaptıkları hak ve hürriyet savaşında, siyasal iktidarlardan zorla aldıkları iki haktır. Fakat bunlar, pek de güç alınmıştır.

Bu iki kurum, birbiri içinde, birbirine destek olarak, birbirinin açtığı yoldan öteki de gelerek ve geçerek verilen uzun savaşlar sonunda, Batı Dünyasında gelişmiştir. Türkiye'de ise dernekçilik tam gelişmiştir. Fakat, sendikacılık henüz pek ilkel durumdadır. Dernekçiliğin açtığı yoldan ve onun da destekleri ile bu gelişmesini, kısa zamanda tamamlaması savaşına devam etmeliyiz.

Batıda insanlar önce kişisel hak ve hürriyetlerini elde etmişlerdir. Siyasete de katışma, «siyaset» yapma hakkını da bu kişisel hürriyetlerle birlikte kazanmışlardır. Fakat doğrudan doğruya kâr amacı gütmeyen, ama, daha üstün bir insanlık, uygarlık amaçlarını gerçekleştirmek için guruplaşmak, gurup faaliyetleri göstermek haklarını çok daha sonra ele geçirebilmişlerdir. Hele meslek durumlarını ıslâh amacı ile birleşmek istiyenlere; siyasal gidişi, daha iyiye, daha güzele, daha adile ulaştırmak amacı ile guruplaşma faaliyetleri gösterenlere, siyasal iktidarlar daha zorluk çıkarmışlardır. Bu konularda, gurup faaliyeti yolu ile, gu-

(Devamı S. 6 da)

Millî Eğitim Bakanı Milliyetçi Öğretmen Derneklerine Çattı

Millî Eğitim Bakanı İlhami Ertem düzenlediği basın toplantısında Orta öğretimde uygulanan sınıf geçme usulünün tamamen kaldırılacağını, Ortaokul bitirme sınavları ile olgunluk sınavlarının yapılmıyacağını açıklamıştır. Bakan Teknik ve meslekî öğretim kurumlarında yapılacak yeni değişiklikler hakkında bilgi vermiş, kendisini sola kaymakla itham eden Milliyetçi öğretmenler dernegi yöneticilere çatarak özetle şöyle demiştir.

«Milliyetçi Öğretmenler Derneği Başkanının benim hakkımdaki iddiaları gerçeklere uymamaktadır. Ben sorumlu bir bakan olarak kanun ve nizamların dışına çıktığı sabit olan bütün memurlar hakkında gerekli kanunî işlemi yürütmekle görevliyim. Bunu yapmaktayım. Ancak hakkımdaki iddialar delillerle şubut bulmamış, birtakım iftiralardan ileri gitmediği anlaşılmış veya henüz sonuçlanmamış tahkikatlar sebebiyle hiçbir öğretmen hakkında hukuk ve kanun dışı işlem yapılmıyacaktır. Millî Eğitim bakanlığının memurlarının şeref ve haysiyetleriyle oynanmasına, iftiraya uğramalarına meydan verilmiyecektir.»

Bu arada TÖDMF. nun Eğitim reformu raporuna da değinen bakan Köy Enstitülerinin açılmasıyla memlekete fayda getirmiyeceğini belirtmiştir.

Cihad-ı Mukaddes Deyimi ile Yeni Bir 31 Mart Hazırlanıyor

Meclis Başkanlarının, Parti Başkanlarının, Üniversite Rektör, Dekan ve Öğretim Üyelerinin, Yasama Meclisleri Üyelerinin, Hükümetin, özellikle Millî Eğitim Bakanının ve İçişleri Bakanının, Anayasacı ve Atatürkçü basınımızın, aydınlarımızın, bilim ve sanat adamlarımızın ve Türk kamu oyunun dikkatine sunuyoruz:

CİHAD-I MUKADDES DEYİMİ İLE YENİ BİR 31 MART HAZIRLANIYOR.

11 Haziran 1967 günü Düzce'de Milliyetçi Öğretmenler Derneği tarafından yapılan toplantıda, başkanın ve konuşmacıların özetle ve ana hatlariyle söyledikleri şunlardır:

«Derneklerden bir kaçını iyice tanıyın Milliyetçi Öğretmenler Birliği, Komünizmle Mücadele Derneği, İlim Yapma Derneği, Din Görevlileri Derneği... İşte bu derneklere yardım edeceksiniz, bunları koruyacaksınız ve bu derneklerle saf! ve gönül birliği yapacaksınız.

Hangi gazetelerin müslüman Türk Milletine hançer vurmak istediğini bileceksiniz. Piyasaya hizmet eden bu gibi gazeteleri iyice seçin.

Askerlik yalnız sancağı şerifin altında toplanmakla olmaz. Yukarıda işaret ettiğim derneklerle birleşerek Cihad-ı mukaddes açacağız! Bunu aklınızdan çıkarmayınız. Bugünler yakındır! Hazırlıklı olalım!...

«Türkiye'de öğretmenler yeniden teşkilâtlanıyorlar. Milliyetçi öğretmenler olarak memleketi ve Türk öğretmenlerini tehlikede gördükleri için, vatanı, millet tehdit eden tehlikeye karşı Milliyetçi Öğretmenler Derneğini kurmuşlardır. Tehlike, solculuk tehlikesidir. Solcular harp, ordu, asker istemez, mülkiyeti, din inkâr eder. Sosyalistlerde mal mülk, miras yoktur Ev, tarla, eşya yoktur. Sosyalist köyleri tarım ceza evleri gibidir. Aile, din yoktur. Karı koca arasında bağ yoktur.

(Devamı S. 6 da)

EĞİTMEN ABDURRAHMAN ÖZMEN'İN DÂVASI KAZANILDI

Köy Enstitüleri Sendikasından bildirildiğine göre Ayaş Tekke Köyü Eğitmeni Abdurrahman Özmen'e 15 lira aslî maaş vermekte direnen Millî Eğitim Bakanlığı aleyhine Danıştay'a açılan dâva Bakanlık aleyhine karara bağlanmış ve Eğitmenin aylığı 20 liraya yükseltilmiştir. Buna göre arkadaşımız 6 ay sonra 25 liraya terfi etmiş olacaktır.

TARİHTE GİRESUN

Avukat Hayati TOPALLI

Giresun, ilkönce Fenikeliler (Saydalılar) tarafından kurulmuş, bu gemici kavmin, esir, emtea ticareti için kullandığı bir depo şehir idi. Zamanla şehir, Saydalıları istihlâf eden gerek menşeli iyon ve Miletliler'in eline geçmiş, sonra Romalılar'a intika ederek Milâttan sonra 395 te Roma İmparatorluğunun ikiye ayrılışında Bizans payına düşmüştür.

Emekli General Dr. Ali Rıza Erkan, Orgeneral Tural'la

Giresun'un tarihi incelenirken, sahildeki depo şehri, şehrin etrafında yükselen ve çevresini teşkil eden bölge ile her zaman aynı âkıbette saymamak icabeder.

Şöyle ki, şehir uzun süre gayritürk kavimlerin elinde kalmış olmakla beraber, bölgeye çok daha önce Türk menşeli kavimler gelip yerleşmiş bulunuyorlardı. Anabasis isimli meşhur eserin yazarı Ksenofonun verdiği bilgiye göre bu bölgenin ilk otokton ahalisi Orta Asyadan gelmiş olan Makron'lar, Tibaren'ler Musinekler ve Kalipler idi. Kaliplerin adetçe az ve demir dövmekte usta kimseler olduğu belirtilmektedir.

Bu turanî kabileler, greklerin gelmeleri üzerine civardaki dağlık araziye çekilmişlerdir.

Romalılar devrinden önce bir ara Giresun'un (Kerasus) adıyla, Sinop'a vergi vermekle mükellef imtiyazlı bir şehir olduğu bilinmektedir.

Merkezi Amasyada bulunan Pont Krallığının iştihasını çeken bu topraklar Pont Kralı Birinci Farnak tarafından Sinop, Kotyora (Ordu) yu takiben zaptedilmiş ve bu esnada gösterdiği mukavemet neticesi harap olmuştu.

O zamana kadar eski şehrin, şimdiki Çıtlakkale semtinde bulunduğu bilinmektedir. Farnak, Kerasusu zaptedince bu günkü kale ve kale arkası, Kogara semtlerini kapsayan bölgede yeni bir şehir yaptırdı ve şehrin ahalisi Ordu (Kotyora) dan getirtilenlerle çoğaltıldı. Giresunun bugün bakiyesi görülen muazzam kale surlarının Farnak tarafından inşa ettirildiği ve şehre bu zâtın adına izafeten Farnakya dendiği mevsuktur.

Bir ara, Milâttan evvel 179 sıralarında Farnak, İmparatorluğunun garp ve cenubundaki yerleri kaybederek çok geniş bir sahadan çekilmeye mecbur kalmış, hegemonyası Çoruhtan Canik havalisine kadar uzanan sahil şeridine münhasır bulunmuştur. İmparatorluğun en müstahkem şehri olan Giresun için çok şeyler düşünürken ömrü vefa etmeyip Milâttan önce 169 da ölmüş, yerine kardeşi Mitridat Filopator Filâdelf kral olmuştur. Bunun zamanında Sinop istirdat edilerek merkez yapılmış fakat Milâttan önce 121 deSinopta bir ziyafette öldürülerek yerine oğlu Büyük Mitridat kral olmuştur. Pont'un en büyük kralı olan Büyük Mitridat zamanında Giresun askerî vaziyet, balık avcılığı, demir madeni işletmeciliği yüzünden iktisaden en büyük merkez halini almıştır. Mitridat zamanında Karadenizin incisi halini alan Giresun, Romalıların iştahını celbetmiş ve çeşitli seferlerden birinde General

Dr. Nafi Tamer (Vali)

Lukullus tarafından zabtedilmiştir. Milâttan önce 72 yılına rastlıyan bu zabt kiraz'ın Romaya gönderilmesine vesile olmuştur. Esasen Giresun'un eski adını teşkil eden Kerasus un kiraz memleketi anlamına geldiği bilinmektedir.

Daha önce, Romada kiraz bulunup bulunmadığı münakaşa edilse bile Lukullus un Giresundan o zamana kadar Romada ve belki de Avrupada bulunmıyan nefasette kirazları buradan oraya gönderdiği bir târihî vakıadır.

Farnakya'nın adının bu vesile ile Kerasus'a tebdil edilmiş olması da mümkündür. Pont kralı Mitridat o sırada damadı olan

(Devamı Sayfa 5 de)

Dernek Başkanı Ali Osman Sönmez bir törende halka hitabediyor

Giresun'un Ekonomik Bünyesi

1 — Tabiî Yerleşim:

Trabzon vilayeti ile Ordu vilayeti arasında sıkışıp kalmış, dahil doğru münakale imkânları halen gelişmemiş, adeta kapalı bir havza manzarası arzeden Giresun, genel olarak kuvvetli bir vejetasyona sahip 6934 km2 arazi üzerinde bulunan Doğu Karadenizin vilayetlerinden birisidir.

Jeolojik bakımdan volkanik ve 3. zaman arazisi hüviyetinde olup, morfolojik bakımdan yeknesaklık göstermez.

İklimi genel olarak ratıp ve mutedildir. Ortalama yıllık ısısı 14 C° yi, ortalama yıllık yağış miktarı 1330 mm. yi bulmaktadır.

2 — Beşeri Coğrafya Yapısı:

a) Nüfus varlığı ve nitelikleri:

1965 sayımlarına göre ilin nüfusu 427.664 dür. Bu nüfusun idari kritere göre % 82,5 köylerde % 17,5 şehirde oturmaktadır. Ve temerküz kaabiliyeti zayıftır.

Yıllık fiili artış ortalaması (1960 — 1965) %023,1 olup, bu nisbet Türkiye fiili artış ortalamasından düşüktür. Bu düşüklük göç hareketlerinden doğmaktadır.

Genel olarak yılda ortalama 5.000 insan il hudutları dışına göç etmektedir. 1965 sayımı itibarile Türkiye iş merkezlerinde ve yabancı memleketlerdeki Giresunlu sayısı 101.000'i geçmektedir.

Göç hareketlerinin sebebi iktisadidir.

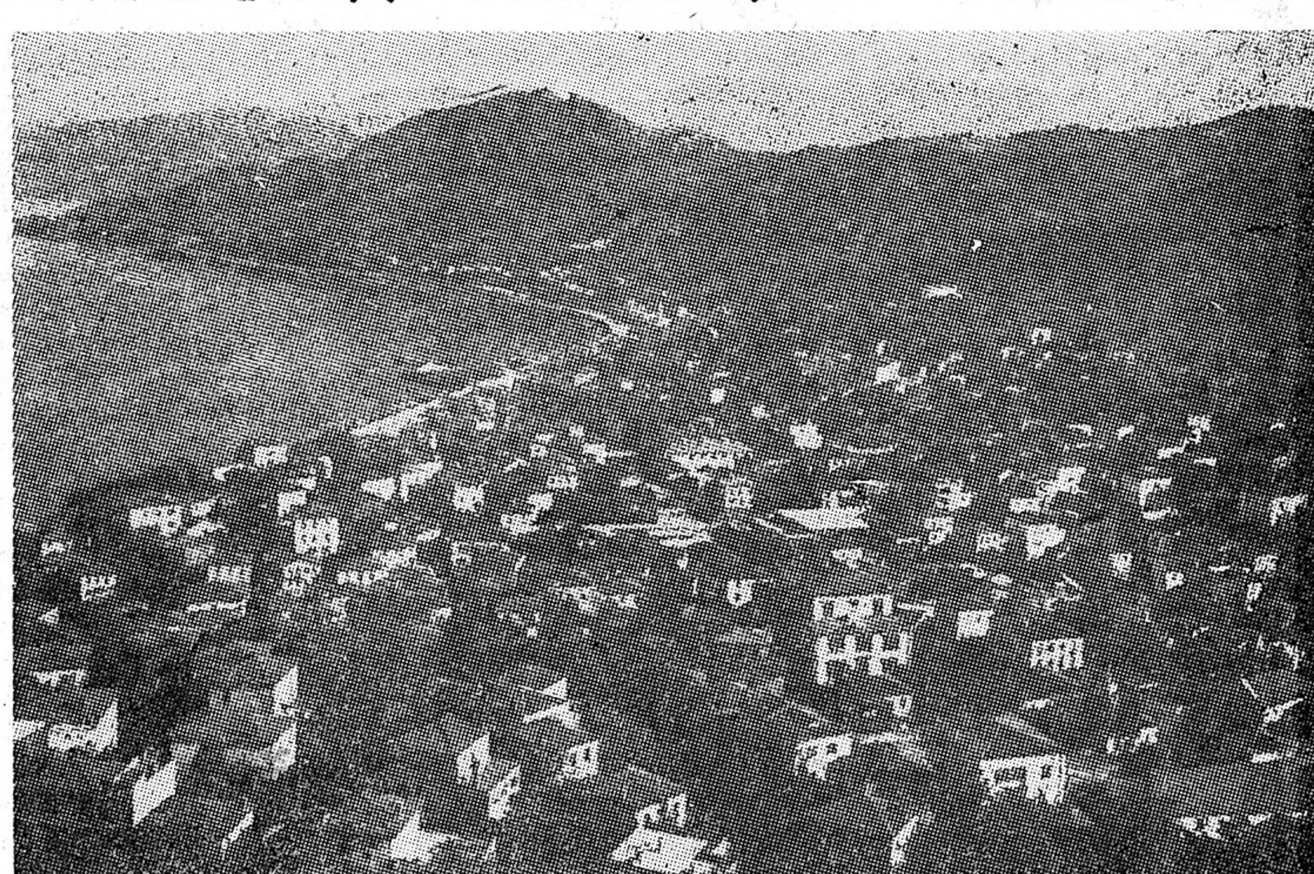
b) İş gücü ve istihdam:

1965 yılı itibarile Giresun'da potansiyel iş gücü miktarı (14 - 64 yaş grupları) 218.968 dir. Bunun % 52 si kadın, % 48'i erkekdir. Potansiyel işgücünün İlin genel nüfusuna oranı ise % 51 dir. Faal nüfusun miktarı ise 197.000 olup, İlin genel nüfusuna oranı % 46 dır. Bu nisbetler, Türkiye nisbetlerinden yüksektir. Sebebi, kadın faalleri nisbetinin Türkiye'ye nazaran Giresun'da % 10 fazla oluşudur.

Giresun'da faal nüfusun iktisadi faaliyetler itibarile:
% 90 ı tarım sektöründe,
% 3'ü küçük imalat sanayiinde,
% 1'i inşat,
% 1'i ticaret,
% 1'i ulaştırma,
% 3'ü çeşitli hizmet branşlarında
istihdam edilmektedir.

Giresunda tarım sektöründe faal nüfusun % 90'ı istihdam edilmektedir Demiştik. Bu nisbet 1965 sayımlarına göre Türkiye için % 75 dir. Binaenaleyh Giresunda iktisadî faaliyetler Türkiyeye nazaran daha fazla ziraî karakter taşımaktadır. Halbuki Giresunda ziraî faaliyetler, tüm itibarile geleneksel üretim çerçevesini henüz çatlatmamıştır. Ekstansif bir hüviyet taşımaktadır. Bünyevi karakterize eden fındık, nevi itibarile devamlı bir meşguliyeti icabettirmez. Bu bakımdan sayım kriterine göre faal gözüken nüfus, ekonomik kriterlere göre faal değildir. Dolayısile Giresun'da kesafeti hayli kabarık gizli işsizlik vardır.

(Devamı Sayfa 3 de)

Şehrin doğu yönünden bir görünüş (Gedikkaya)

BİZDEN SİZE

Sevgili Öğretmen Arkadaş

Geçen yılın bu günlerinde Gaziantep'te yapılan 19. kurultayımızda seçilen TÖDMF. yöneticilerinin Başkentte yapılan ortak toplantısında görev bölümü yapılarak yeni çalışma dönemine geçilmişti. Bu arada yapılan görev bölümünde gazetenizin yazı işleri Müdürlüğüne Ahmet Kamacı, Teknik sekreterliğine de Cemil Sönmez arkadaşlarımız getirildiler. Gazetenin sahibi Genel Başkanımız Hayrettin Uysal'dan tüm TÖDMF. üyelerine dek tümünün çabası Öğretmenler Gazetesinin biraz daha iyiye, daha güzele gitmesi, öğretmene daha yararlı olması içindi. Hepimiz bu amaçla çalıştık.

Öğretmenler Gazetesi yayın hayatına girişnden bu yana özellikle son aylarda okuyucularından gerçekten yakın ilgi görmüştür. Öğretmenler, aydınlar arasında olduğu gibi basın çevresinde de ilgiyle izlenmiş, bakanlığımız çevreleri gazetemizden geniş ölçüde yararlanmıştır.

Dileğimiz bu ilginin daha da artarak gazetemizin çok daha iyiye, çok daha güzele gitmesi. Öğretmen arkadaşlarımızın sorunlarımızı, buluşlarını kendi gazetelerine yazmaları. Gazeteye daha çok ilgi duymaları, kayıtsız kalmamaları. Geçen yıl Gaziantep kurultayında çok sevdiğimiz bir öğretmen arkadaşımız gazeteyi tenkit ederek daha iyi olması dileğinde bulundu. Arkadaşımızın bu tenkidi çok yerindeydi. Ne varki eli kalem tutan bir zamanlar dergi de çıkaran bu arkadaşımız Öğretmenler Gazetesine tek yazı yazmamıştı. Biz diyoruz ki; Öğretmen Gazetesi Öğretmenlik mesleğine yakışır şekilde yayınlanmasındaki günah ve sevaplar ortaktır. Gazetemiz iyiyse, beğeniliyorsa bunda başarı kıvancımız hepimizin olduğu gibi gazetemiz yeriliyorsa bundaki kusur da yine tümümüzündür.

Geride bıraktığımız Türk eğitim tarihinde öğretmen kıyımı yönünden oldukça hareketli geçen devrede de TÖDMF. yöneticilerinin tüm çabaları Türk ulusu, Türk öğretmeni içindi elbette. Tıpkı önceki TÖDMF'nin yönetici arkadaşları gibi. Artık önümüzdeki dönemde yeni bir çalışma düzeni içine girilecek. Kişiler önemli değil geçici. Esas olan bayraklaşan ülkümüz. Savaş gücümüzün artması.

Önümüzdeki çalışma döneminde de Öğretmenler Gazetesine olan ilgimizi sürdürelim. Gazetemizin daha iyiye, daha güzele gitmesi yolunda esirgemezliklerle çaba gösterelim. Kısaca O'nu yaşatalım. Gücüne güç katalım.

Gazetemiz için ilgilerini esirgemiyen tüm okuyucularımıza burada teşekkürü bir borç biliriz.

Dileğimiz Giresun 20. Kurultayımızın Türk Ulusuna, Türk Öğretmenine uğurlu olması.

Saygılarımızla

Öğretmenler Gazetesi

12 MİLYAR BOŞ SAAT VE KÖYÜN KADERİ

Bir milletin zenginliklerinin en değerlisi zaman içindeki saklı insan gücüdür. Yılda 12 Milyar Saatlik Zaman köyde, hiç bir değerlendirme anlayışı bulamadan boşuna akar, gider bizde.

«Zamanı değerlendirme», zamanın bir toplumun hayatında boşuna akıp gitmemesi, ziyan olmaması için, insan zekâsını ve gücünü boş bırakmadan, yerinde ve iyi kullanmaktır. **«Zamanı değerlendirme»**, ayrıca emeği değerlendirme bu sebeple gerçekte bir kültür işidir, ve e nazından belli bir kültür düzeyi (seviyesi) ister. Bunun için de bir eğitim ve erdirim konusudur.

Köylerdeki boş zamanların nedenleri ve çeşitleri üzerinde bütün genişliğiyle durmanın gereği ve önemi açıktır; ancak ona yeterince yer ayırmadan, hattâ bir bakıma değinemeden, şunu belirtmekle yetinelim ki, köylerimizde boş zamanın milyarlarca saat tuttuğu bir gerçek, hem de acı bir gerçektir.

Bir toplumda **«Zamanı değerlendirme»** konusunun iyi aydınlatılabilmesi için, o toplumun çeşitli yönlerden incelenmesi, hiç değilse kısaca gözden geçirilmesi gerektir; hayat şartları, işi, gücü, uğraşıları, eğitim durumu, kültür düzeyi, gelenekleri, v.b.

Konumuza köylerimizi, oralarda yaşayan eti, kanı, bütün varlığı bizden olan, gerçekte bizim kökümüz, aslımız hayat ve güç kaynağımız, yaşama dayanağımız olan insanları bu yönlerden ve açılardan kısaca bir gözden geçirmekle başlayalım.

Köylerimizin hayat manzarası ve köy ailesinin hayat şartları:

Yurdumuzda köy bakımından -doğudan batıya veya güneyden kuzeye- bir kesit alınarak kaba taslak [illegible] yimle belirtilmek istenirse, insanlığın ilkel tarım ve köy kültürüründen, ilkel hayat şartlarından günümüzün ileri çağdaş tekniğine kadar bütün bir tarihin boydan boya serilip yattığı bir ülkedir. Hattâ bu zıtlıklar bir çok yerlerde, bir çok köyler de yanyanadır. Batının dün ya piyasalarına ürün yetiştiren, üzüm, inmir, tütün gönderen köyleri yanında ve hemen en çok 100 km. yakınında -örneğin Ege'nin Yunt dağlarında- Doğunun ilkel köyleri yaşar. Bir çok köylerde de bu hâl yanyana aile lerde görülür. Böylece yurdumuz köy bakımından bir tezatlar memleketidir.

Bağlar, bahçeler arasında, villalar halinde köylerle, ağaçsız, yeşilliksiz, hattâ susuz köyler..., iki katlı, kırmızı kiremitli ve renkli badanalı evleri olan köylerle, hayvanlariyle bir arada, ışıksız, penceresiz, hattâ toprağa gömülü veya Kapadokyalılar dan kalma kaya mağaralarında, inlerde yaşayan aileler..., tohum temizleme, ekme makineleri, traktör, biçer-döğer, suni gübre, çeşitli âletler kullanan köylerle, Eti devri tekniğine devam eden, ona bağlı, öküz, karasaban kullanan kağnılı köyler ve aileler..., hergün kendi kamyonları, otobüsleri ile ilçesi, ili arasında sürekli geliş gidişi olan köylerle, değirmene tahılını, evine yakacağını, pazara ürününü sırtında taşıyan insanların yaşadığı köyler ve bu durumda aileler..., çeşitli ürünler, turfanda sebze, meyve yetiştiren ve onları bir gün içinde şehirlerin sofralarına ulaştıran köylerle, tek ürüne saplanmış, tekçeşit tarım için de tabiatın kahrına veya lûtfuna teslim olmuş, yeşillik ihtiyacını baharın kırlarda bitirmiş olduğu otlardan alan köyler ve aileler..., dünyanın en bakımlı atını, davarını yetiştiren köylerle, hayvanları bakımsızlıktan cılızlaşmış, küçülmüş, verimsizleşmiş, bir yığın kemik kalmış köyler ve aileler..., insanları zamanlarının değerini bilen, ileri bir yöntem ve teknikle çalışan köylerle, yılda en çok iki ay, üç ay, - o da sadece kara amele olarak- çalışan, çalışması yöntem ve teknikten yoksun köyler ve aileler..., çocukları şehirlerin sanat enstitülerinde, liselerinde, yüksek okullarda, fakültelerde okuyan köylerle, çocukluğu topraklar, gübrelikler içinde, ev çevresinde ve tabiattan aldığı bilgilerden başka hiç bir görgü ve bilgisi olmadan bir bitki ömrü gibi geçen köyler ve aileler..., yapılarında çekül, eşyasında testere, rende, makkap bile kullanılmayan, hattâ böyle âletlerin bulunduğunu bilmeyen köyler ve aileler..., her evinin odaları eski osmanlı tertibi veya yeni stilde mobilye ile döşeli köylerle, gençli ihtiyarlı,

M. Rauf İNAN

kadınlı erkekli, dedeli, nineli, torunlu kalabalık üyeleri hep bir arada dar bir odada, yerde, bir kilim, keçe veya hasır üstünde yatan, en gerekl ev eşyasından yoksun köyler ve aileler..., ve daha benzerleri...

Bunlar bizim köy tablomuzun, renkleri, çizgileri ve köy ailemizin alın yazılarıdır.

Oysa ki, köy ve köylü, köy ailesi milletimizin kaderi, milletimizin ta kendisidir; bizim insan kaynağımız, gelir kaynağımız, besin kaynağımız, hattâ zekâ, güç ve millî kültür kaynağımızdır.

Toplumsal hastalıklarımız ve nedenleri;

«Boş zamanı değerlendirme» bir ihtiyaç halinde duyuluncadır ki, böyle bir sorun ortaya çıkar. Bu ihtiyaç, zamanın değerlendirilmesi görüşü ancak belli bir kültür düzeyinde duyulur, bu da temelli ve köklü bir eğitimi zorunlu kılar. Belli bir kültür düzeyine varmış olmadıkça boş zamanı, hattâ insan emeğini değerlendirme diye ne bir ihtiyaç, ne bir kavram, ne de bir düşün vardır. Bunun içindir ki, mutlak olarak iyi bir eğitim ve kültür gerektir. Çünkü zamanı değerlendirme şöyle dursun, iyi bir eğitimle ve kültürle kuşandırılmamış ruhlarda ancak değersizlikler yer alır ve hâkim olur. Kültür değerlerinden boş kalan ruhlara, fiziksel bir kural, hattâ bir fizik kanunu gibi, kültürsüzlüğün değersizlikleri akar, dolar. Bunun içindir ki, kültürsüz kalmış olanlarda değersiz şeylere rağbet ve itibar, onları benimseme eğilimi çok kuvvetli olur. «Zamanı değerlendirme» amacında içki, kumar, keyf, sefahet ve suç işleme yer alır; bunlar kültürsüzlerde iyi, güzel, doğru ve gerçek şeylerden daha çok çabuk yayılır, benimsenir. Boş zaman kendiliğinden kültürsüzlüğü getirir. O da aynı zamanda iyi doğru, güzel ve gerçek olan her şeyle savaşa girişir.

Örneğin zulümle, adaletsizlikle birleşir, hakka, adalete, hattâ devletin adalet örgütüne karşı savaşır; Yalancı şahitlik, suçları, suçluları gizleme, adaleti yanıltma, şaşırtma teşebbüsleri olağan, hattâ makbûl sayılır, suçlu kahramanlaştırılır. Kültürsüzler emniyetsizlik, güvensizlikle birleşir, kanuna, emniyete ve emniyet örgütüne karşı gizli savaşırlar. Örneğin kanunsuzlukları, suç işlemeleri, haksızlıkları tabiî bulur, hattâ kahramanlık gibi görürler.

Eğitimsiz ve kültürsüz kalmış olanlar hastalıklarla, hastalık sebepleriyle iş birliği yapar, sağlık kurallarına ve sağlık örgütlerine karşı savaşırlar; sağlık kuralları üzerinde bir bilgi ve anlayışları olmadığı için, hastalıkları artıran, tedaviyi güçleştiren, hattâ imkânsızlaştıran hallere çok rağbet ederler. Hekimliğe, hekimliğin tedbirlerine ve yöntemlerine ya düşman olurlar veya enazından, güvensiz davranırlar; hastahanelere karşı bile.

İnceleme

Onlar bilgisizlikle birleşir bilime ve bilgiye karşı savaşırlar: Okula, eğitime, eğitim kanunlarına inamazlar, hakikatsızlığa, yalancılığa, uydurmalara ve hürafelere eğilimleri çoktur. Eğitime, eğitimcilere, öğretmenlere düşman olurlar.

Temizliğe karşı savaşırlar: Bir şeyin, bir yerin, çevrelerinin temiz olmasına, temiz kalmasına dayanamaz, tahammül edemezler. Temiz bir şeyi temiz bir yeri kirletmek onlar için bir eğilim, sanki bir zevktir. Buna (pislik sevgisi = Mysophilie) denir.

Kültürsüzler, eğitimsizler çirkinlikle birleşir, güzelliğe karşı savaşırlar: Güzel olan her şeyi kırmak, yıkmak, bozmaktan zevk alırlar. Buna (vandallık) denir.

Onlar kötülükle birleşir, iyilikle savaşırlar: Ne iyilik ederler, ne de başkasının iyilik yapmasına, iyilik görmesine tahammül ederler. (Komşusunun tek bir öküzü olmaması için kendisine iki öküz bile istemeyen adamın fıkrasında olduğu gibi). Onlar kötülüğü hiç yadırgamaz, olağan sayarlar. Zaman zamai içlerinde kötülük yapma, başaklarına zarar verme istekleri doğar; kıskançlık en kuvvetli hayat plânlarıdır.

Eğitimsizler insan elinin ve zekâsının eserlerine düşman olurlar; hakkı ve haklı bir şeyi kabul etmezler; «hak kuvvettir.» görüşü hayatlarını yönetir. Alman şairi Schiller (Şiller,)in dediği gibi «Madde insan elinin eserine hınçlıdır.» Onlar ancak içgüdüleriyle yaşar ve içgüdülerinin tatmini derecesine zevk duyarlar, mutlu olurlar. Hayatları boyunca insanlığın «Anomie = Kanunsuzluk» devresi, «tabiat hali devresi», «hayvanlık devresi» hüküm sürer. Buna islâm dininde «nefs-i emmare» denir.

Eğitimsizlik, kültürsüzlük sebebiyle bu savaşların olduğu yerde her şey değersizleşir ve sefilleşir. İnsan, insan hakları, özgürlük diye bir şey tanınmaz. İnsan maddeden, eşyadan, hayvandan farksız görülür; insanların yaşadığı yerler bile bunun için hayvanlarınkinden farksız olur, bu da çok tabîi görülür. İnsan sevgisi (Phylantropie), insan hakkı diye bir inan, bir görüş bilinmez. İnsanın en değerli varlığı olan zaman, fikir, çalışma, iş ve eser değersiz ve sefildir. Zamanın boş, değersiz ve gereksiz şeylerle ziyan olması tabiîdir. Hattâ zamanı değerlendirmek değil, ziyan etmek, heder etmek için çareler, yollar aranır, vasıtalar icat edilir.

Eğitimsizliğin ve kültürsüzlüğün olduğu yerde düşün (fikir) kuvvete dayanmadıkça hiç bir değeri yoktur; hattâ düşünme gülünç, kimi kez tehlikeli bile görülür. Hele alışılmamış, yeni düşünlerden, her çeşit yenilikten korkulur; buna (yenilik korkusu = Neophobie) denir; onu yok etmek için ne mümkünse yapılır. Çalışma, zamanı değerlendirme bir meziyet, bir kıymet değildir. Çalışanla çalışmayan arasında bir fark görülmez, «Testiyi kıran da birdir, dolduran da.»

Düşünürün düşünlerinde, çalışanın, zamanı değerlendirenin düsütlük ve çalışkanlığında bir anormallik sezilir. Zamanı değerlendirme kötü niyetlere yorulur ve tertiplere, düzenlere başvurularak çalışmanın ve çalışanın kötülenmesi, suçlandırılması çareleri aranır. İş ve eser gelişi güzel, baştan savma ve cırpıştırma olarak yapılır. **Ödev ve iş ahlâkı, ödev ve sorumluluk duygusu** olmaz. Hizmet ve eser insan için bir değer ölçüsü değildir. Değer ölçüsü bunlardan başka, usa, akla uygun olmayan şeylerdir.

(Devamı Var)

Köy Enstitüleri Öncesi ve Sonrası

M. Rauf İNAN

— III —

Bunun içindir ki, Amerikanın Kolombiya, Almanyanın Hamburg üniversitelerine kadar ,bir çok tanınmış eğitimciler ve sosyoloji bilginleri Enstitülerimizi incelediler, takdir ve hayranlıklarını, milletimizn geleceğini güçlendirecek en iyi ve orijinal eğitim kurumları olduklarını, umutlarını bildirdiler.

En ileri ve gelişmiş demokrat milletler ayarında bir olgunlukla yapılan seçimlerde bu öğretmenlerin ve ışık saçan okulların payları elbette inkâr edilemez. Milli kültürümüzün ve Batının insanlığın klâsik ve modern düşün ve sanat eserleri, kuş uçmaz kervan geçmez, köylerimizde dile geldi. Kalem ve kâğıt girmemiş binlerle köyün kitaplıklarında Farabiden, Mevlâna'dan, Sinan'dan Namık Kemâl'dan, Tevfik Fikret'ten, Ziya Gökalptan, Akif'ten Leonarda da Vinci'ye, Beticelli'ye, Michelangelo, Rafaello'ya, Galile, Sokrat, Eflatun, Aristo'ya kadar Ksenefon, Shekspear, Montegne, Dante, Goethè, Schiller, A. Camus, Vandyk, Roubins, Beethoven, Mozzart, Schopen ve Rodin'e, Leon Cavallo'ya, Şarlo'ya kadar, J. Lock, Descartes, Kant, Nitzsche, Rousseau, Pestalozzi, Dewey, Kerschensteiner'e kadar, ilk, orta ve yeni çağın bütün düşünce ve sanat dehaları uyumuyor, yaşıyorar.

Millî Eğitim Tarihimiz, bu hizmette pay almış —en baştakinden, İnönü, Hasan Âli Yücel, Hakkı Tonguç'tan, en sonundakine kadar— bütün eğitimcilerimizi ve idarecilerimizi, köylerinde okul yapımında hizmet etmiş bütün köylülerimizi övgü ile örnek göstererek anacaktır.

Milletimiz, özellikle köylümüz ümmilikten ve cahillikten kurtulmak, aydınlanmak ve güçlenmek için yeni atılımlar bekliyor. 222 sayılı Kanun ile —içine girdiğimiz ve alışmaya çalıştığımız yeni dönemde Büyük Millet Meclisimizden beklediğimiz Kanunlar henüz çıkmadı. Bu yeni hızda hiç bir gevşekliğe, bahaneciliğe ve gecikmeye yer vermeden, en büyük düşmanımız olan cahilliği yenerek milletimizi ümmîlikten % 100 kurtaracak olanlar eğitim tarihimizde, Kurtuluş Savaşımız gibi, büyük bir zafer kazanacaklar; bu ülküde büyük hizmetler etmiş olanlar gibi Eğitim Tarihimizde takdir ve tedcil mevkilerine yükseleceklerdir.

BİTTİ

LÂLE

Yazan:
SADIK HİDAYET
Çevirenler:
FATTAH RASHİDİ FARD — SABRİ ÜNSAL
SADIK HİDAYET'İN HAL TERCÜMESİ

— I —

Sadık Hidayet 1908 senesinde Tehran'da dünyaya geldi ve 10 Nisan 1951 de Paris'de Şampiyone sokağındaki küçük bir apartmanda hava gazı musluğunu açmak suretiyle intihar etti.

Vakitsiz ölümü ile, kendisiyle daima iftihar ettiği İran Edebiyatı tarihini, şahsiyetinden mahrum etti.

L Â L E

Sabah erken bulutlar birbirine karışıyor, soğuk ve sıkıcı bir rüzgâr esiyordu. Ağaçların altı, gazellerle dolu idi. Zaman zaman havada dönmekte olan yarı canlı yapraklar yere düşüyorlardı. Bir sürü karga çirkin sesi ile ötüşerek, belirsiz yerlere gidiyorlardı. Uzakta üst üste konulmuş kibrit kutusuna benziyen köy evleri, kapısız ve siyah pencerelerle, gözümüze adeta gçici gibi görünüyordu.

Hüdadâd kül rengi sakal ve bıyığı ile, çevik ve canlı sert adımlar atıyordu ve damarlarında taze bir kuvvet hissediyordu.

Zahiren, bakışı ıslak caddeye uzayıp giden tarlalara doğru idi. Rüzgâr cildini okşuyordu. Ağaçlar sanki onun nazarında raksediyordu. Sanki kargalar bile ona müjdel haberler getiriyorlar ve bütün tabiat onun nazarında ter-ü taze ve güleryüzlü idi. Koltuğunda süslü bir bohça vardı. Sanki kendine yapıştırmıştı. Gözleri parlıyor, attığı her adımda kuvvetli baldırı siyah şalvarından belli oluyordu. Elbisesi mavi renkli, şapgası da sarı çuhadan idi.

Hüdadâd altmış yaşında bir adamdı. İri kem'kli ve uzun boylu idi. Parlak gözleri vardı. Köşesine çekilmiş olduğundan, hemen hemen yirmi sene var ki Demavent halkı onu görmemişti. Mazenderan yolunun kenarındaki pınara yakın bir yerde kendisi için taş ve çamurdan bir evcik yapmıştı. Yirmi seneye yakın bir zaman inziva hayatı yaşıyordu. Nasırlı elleriyle tarlasını belliyor, suluyor ve ekip biçiyordu. Tıpkı eskiden ecdadının yaptığı gibi. Babasından ona bir miktar arsa miras olarak kalmıştı ki, kıtlık senesinde yarısından fazlasını un ile değişti. Şimdi ise kendine kalan kalan mısmın azıcık geliri ile hayatını geçiriyordu.

Herkesin hayretine mucib olan şurası idi: Son iki üç yıl zarfında Hudadad Demavend köylerinde ve pazarlarında görülüyordu ve kadın kumaşları, çay, şeker ve ufak tefek şeyler alıyordu. Bazen de etraftaki dağlık köylerde onu bir lâz kızı ile birlikte görüyorlardı.

Dört sene evvel soğuk bir gece idi. İnsan yüzünü demir gibi pençesiyle hırpalayan o soğuk gecelerden birinde, Hüdadad lambayı söndürüp yatağa girer girmez, garip bir ses işitti: İnsanın mı yoksa bir hayvanın mı olduğu bilinmiyen kesik kesik inleyişler, kulübenin kapısını çalıncaya kadar yavaş yavaş ses yaklaşıyordu. Ne devden ve ne de kurttan korkusu olmayan Hüdadad, kalktı, oturdu ve bir damla soğuk terin sırtından aşağıya doğru kaydığını hissetti. Kimsin ve ne işin var diye sordu ise de ses gelmiyordu ve uyuyunca kapıyı tekrar çalıyorlardı. Titriyen elleriyle lambayı yaktı, ağaç kesmek için kullanılan ve duvarda asılı bulunan büyük bıçağı aldı ve kapıyı birden açtı. Kapının önünde, titreyen, göz yaşları donmuş olan kırmızı elbiseli küçük lâz kızını görünce hayreti ziyadesiyle arttı. Hüdadad bıçağı odanın köşesine attı. Kızın elini tuttu ve odaya çekti. Ateşin önünde onu ısıttı ve kendi eski elbiseleriyle ona bir yatak hazırladı.

Sabah olunca da ondan ne sordu ise neticesiz kaldı. Sanki çocuk kendini alâkadar eden suallere cevap vermemek için yemin etmişti.

Bu münasebetle Hüdadad ona konuşmayan manâsına Lâl adını taktı. Yavaş yavaş Lâl kelimesini tekrar ede ede Lâli sonra Lâle oldu. Tuhaf olan cihet şudur ki, şimdi mevsim yaz veya kış olmadığından lâzların geliş gidişi yoktu ve Hüdadad bu kızın yer ve gök arasında nereden hasıl olduğunu bilmiyordu. Kulübesinden dışarı çıktı ve çocuğun ayağının ziini takip etti, lâkin ayak izleri ıslak yapraklar üzerinde kayboluyordu. Çeşmenin yanındaki değirmenciden sordu ise de o da menfi cevap verdi. Nihayet anne ve babası buluncaya kadar, kızı himaye etmeyi düşündü.

Lâle on iki yaşında buğday renkli bir kız çocuğu idi. Güzel bir yüze ve çekici gözlere malikti. Elinin üzerine ve alnının ortasına mavi bir ben vurmuşlardı. Lâlenin, Hüdabadın evinde geçirdiği dört sene zarfında, Hüdadad onun akrabalarını ve yakınlarını aramışsa da lâzlardan hiç kimse onu tanımıyordu. Artık Hüdadad Lâle'yi elden kaçırma taraftarı değildi. Başlangıçta ona kendi evlâdı gözü ile bakan Hüdadad, yavaş yavaş ona hususî bir alâka peyda etti. Fakat babanın evlâda karşı alâkası değil, bir erkeğin kadını nasıl sevmesi gerekiyorsa öyle seviyordu.

Aşkın vesvesesi başına vurduğu vakit, yatak odaları birbirinden ayrılsın diye onu bir perde ile böldü. Her şeyden daha fena olanı, Lâle Hüdadada baba diye hitap ediyordu. Ona her defa baba diye seslenişinde âdeta hali başkalaşıyordu. Bir gün Hüdadad evine geldiği zaman iki kırmızı tavuğun evine doğru yaklaştığını gördü. Hüdadad her ne kadar Lâle'ye hırsızlık fenadır, cehennemin ateşinde yanarsın tarzında nasihat ediyorsa da daima alaylı bir gülüşle mukabele ediyor bir takım bahanelerle atlatmaya çalışıyordu.

Lâle gezmeyi, çok severdi. Arka arkaya iki üç gün durmadan yağmur yağsa ve Lâle'de evde kalmak mecburiyetinde olsa, canı sıkılır neş'esi kaçardı, fakat hava iyi olduğu günler Hüdadad ile yahut yalnız gezmeğe giderdi. Çoğu zaman yalnız çıkardı, bu sebeple de Hüdadad'ın şüphesini mucip olurdu. Abbas adındaki çobanı iki üç defa Lâle ile beraber gördüğünden onu kendine rakip biliyordu. Hatta bir gün Abbas'ın çilek toplarken Lâle'nin ağzına da verdiğini gördü. Aynı gece Lâle'ye yabancı bir erkekle konuşmasının doğru olmayacağını söylemesi üzerine, onun yumuşak kalbini mütessir etti. Abbas'ın annesi Lâle'yi oğlu için istemeye iki defa geldi ise de, Hüdadad, her defasında da Lâle'nin çocuk olduğunu bahane ederek reddetti ve kendi kendine, Tembel Abbas'ın, ölümünen sonra kendine varis olacağını ve elli sene çalışarak elde ettiği servetinin ona kalacağını, o vakit ecdadının ruhunun, toprağı ekip dikemiyen bir âcizi vâris olarak niçin seçtiğini soracaklarını delil getirdi. Bundan başka, kendi evine alarak besleyip büyüttüğü ve yedirip içirdiği genç bir kız, nzarında öyle bir meyve ağacı idi ki kendisi ekip dikerek yetiştirmiş, fakat meyvesini başkaları elde ediyorlar. Acaba bu tatlı meyveyi o yiyemezmi? Lâle'yi kendisi alamaz mı? Sebebi ne? Lâkin bu işin bu kadar sâde olmadığını ve kızın rızasının da şart olduğunu hissediyordu ve ona baba diyen bu kızın kötü adeti onu daha fazla müteessir ediyordu.

Geceleri çoğu zaman kız uyuduğu zaman lambayı yukarı kaldırıyor, yüzünü, gözünü, memesini ve kollarını temaşa ediyordu. Sonra deli gibi sokağa fırlıyor, dere tepe geziyor ve geç vakit eve dönüyordu. Hayatı ümit ve korku arasında geçiyor ve aşkını ona ilân etmesine korkusu mani oluyordu. Eğer Lâle ona «Hayır, sen bir ihtiyarsın» derse, intihardan başka çaresi kalmazdı.

Hüdadadın kulübesi yanında bir büyük kaya vardı ki, çoğu zaman Lâle onun üzerine oturur çıplak ayağının kuvvetli baldırlarını ona yapıştırırdı ve yorulmadan uzun müddet o halde kalırdı ve bazen dudak altında kendi kendine hüzünlü bir türkü söylerdi. Fakat yanına birisi gelir gelmez ansızın susardı. Hüdadad tesadüfen onun bir türküsünü işitmişti ve yine okumasını yürekten arzu ediyordu.

Bir gün Hüdadad şehre gitmek isteyince Lâle aynı kayanın üzerine oturmuştu, fakat bugün hergünden daha neş'eli edi. Her zamankinin aksine onun arkasından şehre gitmek istemedi. Hüdadad ona: «Sana kırmızı baş örtü alacağım» dedi.

Bu vaziyet karşısında kızın memnuniyet ve çocukça gülüşünün, Hüdadadın nazarında dünya kadar kıymeti vardı. Şehrin küçük pazarına vardığı zaman ilkin bir manifatura dükkânına girdi ve bir tane üzerinde sarı ve yeşil çiçekleri bulunan kırmızı bir başörtü aldı. Sonra çay ve şeker aldı. Onları al, yeşil işlemeli bir bohçaya sardı ve uzun adımlarla kulübesinin yoluna devan oldu. Her ne kadar evi şehire iki fersah ise de, yaya gitmeği adet edinmiş olan Hüdadad'ın gözüne çok kısa görünüyordu. İhtiyarlığına ve bitkinliğine rağmen, şimdiki canlılığı bir maksat ve mana taşıyordu.

(Devamı Var)

Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu Genel Başkanlığına

ANKARA

Trabzon Millî Eğitim Müdürlüğünün 5/5/1967 tarih ve 320/5057 sayılı em.rleri gereğince bu yılki seminer çalışmaları başında ve bitiminde ilkokul öğretmenleri bölge ilköğretim müfettişleri tarafından sınava tabi tutulmaktadırlar. İlk anlarda bu tutum öğretmenlerin protestolarile karşılandı ise de Müfettişlerin türlü baskı ve ayartmalar:le bir kaç okul hariç diğer okul öğretmenleri zorla imtihan edilmişlerdir.

Müfettişler adı geçen imtihanın iç yüzü hakkında ayrı ayrı açıklamalarda bulunmaktadırlar. Şöyleki bir kısmı bu imt.hanın yalnız seminerlerin randımanını ölçeceğiz, bazıları Devlet Personel Kanununa göre yapılmaktadır, sicilinize işlenecek ve terfileriniz buna göre yapılacaktır diyor. Bazıları da bunun hiç bir şeye etk:si olmayacağını söylemektedirler.

Bu durum karşısında müfettişlere ve daireye karşı öğretmenlerde bir güvensizlik belirmiştir. Ve imtihana girmeyen öğretmenlerle Müfettişler arasında çeş.tli fikir münakaşaları, kırgınlıklar ve kızgınlıklar doğmuştur.

İlimizin tüm öğretmenlerini çok üzen bu tutum halk arasında da öğretmenleri küçük düşüren bir durum meydana getirmiştir. Hatta imtihanlar bazı okullarda ikmale kalan öğrencilerin çalışmak üzere okula geld:ği zamanda öğrencilerin gözleri önünde yapılmış veya yapılmak istenmiştir.

Bu durum ilkokul öğretmenlerine indirilen çok ağır bir darbedir. Öğretmene güvensizliktir. Yılda b:rkaç defa teftişe tabi tutulan bu kitle şimdide her yıl birde sınava tabi tutulmaktadır. Öğretmende çalışma zevk ve aşkını yok etmektedir. Manen çöküntüye uğramıştır. Öğretmenin onuru ve gururu ile oynanmıştır.

İlimiz müfettişlerince alınan bu kararın iptali için Federasyonumuzca gerekli çabanın gösterilmesini saygılarımla arzederim.

Bir Öğretmen
(Adı bizde saklı)

MEKTUPLAR

MESLEK VE ÖĞRETMEN

Öğretmen kelimesinin sözlük mânası, başkasına bir şey öğretmeyi iş edinen, ilim öğreten, ve yol gösteren demektir. Bunu sanat ve meslek edinenlere verilen bir isim, başaranların aldıkları bir unvandır. Her insanın akıl ve zekâsını bilinçli kullanarak, milletine ve insanlığa hizmet eden herkesin bu meslekte payı vardır. Hayat ve yaşama şartlarını çocuğuna kavratan, ana, baba, sanatını kalfasına kazandıran usta, astlarına savaş tekniğini öğreten kumandan, ahiretini kazanmak çabasında olanlara ibadet etmede yol gösteren din adamları, kendisini milletine ve insanlığa vermiş yazar, sanat, ilim ve medeniyet dahileri ve bunları yetiştirenler de birer öğretmendirler. İnsanlık tarihinin ilkel mağra hayatından bugünkü son asır medeniyet seviyesine kavuşması bunların eseri olduğu gibi, devam edecek hayatlar için doğacak medeniyetler de yine bunların başarısı olacaktır.

Öğretmenlik mesleği, insanların yaşama hırsından, toplum içindeki fertlerin hayatını kazanma çabasından doğmuş başlı başına bir meslek ve insan ruhlarını şekillendirme sanatıdır. Bu mesleğin gayesi: fertlerin üstün hayat yaşayışına yön vermek, cemiyet yapısını sağlam temellere dayamak ve toplumların millet beraberliğini, vatan bütünlüğünü sağlamaktır. Bu gayede kendisini mesleğine verip, milletine ve insnlığa ışık olmuş tarihin kaydettiği hakiki öğretmenlik mertebesine erişenler olduğu gibi, meçhul öğretmenlik mertebesine kavuşanlar da pek çoktur.

İşte Mustafa Kemâl ATATÜRK bu öğretmenlerden biri ve milletinin başöğretmenidir. Atatürk Türk milletinin en karanlık günlerinde, bir ışık olup, milletini yeniden hür yaşama hakkına, millet beraberliğine, ve vatan bütünlüğüne kavuşturmuştur. Bu başarısından dolayı da büyük ve asil Türk milletinin ebedî ATASI, Başöğretmeni, meşalesi olma hakkını ve unvanını kazanmıştır.

Başöğretmenin izinde yürüyen, O'nun ışığından aydınlanan elinde taşıdığı meşaleyi vatanın karanlık köşelerine tutarak, bunu sanat ve meslek haline getirenler mevki ve sıfatı ne olursa olsun Atatürk'ün ve Türk milletinin hakikî öğretmenidir. Bu uğurda ebedileşenler meçhul öğretmenlik mertebesine erişenlerdir.

Bu ışıktan mahrum olan ve sırt çevirenlerin yaşayışı köle, istikballeri meçhul ve yolları karanlıklar içinde kaybolur. Bu meşaleyi söndürmek sevdasına kapılan ve kapılacaklar er geç etekleriin tutuşturmaya mahkûmdurlar.

Kâzım ÇAM

Öğretmenlere Çağrı

25.5.1967 Perşembe günü saat 18.30 da Hanak İlçesine bağlı Yamçılı Köyü İlkokul uMüdürü GÖKÇE KANPOLAT'ın kendi köyü olan Sulakçayır halkından yakın komşusu bir caninin sebepsiz olarak beş kurşununa kurban oluşu bizleri ve çevre halkını etkilemiştir.

Bu müessif olaydan dolayı üzüntü ve acımız sonsuzdur.

Toplum dokusuna, yapısına etki yapan yeni kuşakların cemiyete yararlı kişiler olarak teslim etmek için son derece çaba gösteren, herşey vatan ve millet için prensibine sadık kalan TÜRK öğretmenini bu denli ölümü TÜRK öğretmen cemaasını unutulmayacak bir hüzüne gark etmiştir.

Bu öğretmen ki, dört yaşında Anne ve Babasını kayıp etmiş kendisine bakacak Tanrıdan başka hiç kimsesi olmayan birisi, bu öğretmenki bir kırık ekmek için bulunduğu köyde onun bunun kapısında ve yardım sevenlerin himayesinde büyütülmüş, ağır koşunlar altında İlkokulu bitirmiş nihayet bazı öğretmenlerin yardımlariyle Öğretmen Okuluna kaydedilerek yaz tatilinde dahi köyüne gelemiyerek bu tatillerini harçlık temin etmek gayesiyle çeşitli iş yerlerinde geçirerek netice 1954 - 1955 yılında öğretmen okulunu bitirerek hayata atılmıştır. Sinop, Kars, Arpaça ve Hanak il ve ilçelerine bağlı bazı köylerinde başarı ile çalışarak çevrenin ve âmirlerinin taktirini kazanmıştır.

Bu öğretmen nasıl öldürüldü: Sözü edilen öğretmen köy dükkanından şeker alıp evine dönerken evinin önünde katil «Hocam bidakka buraya gelirmisiniz» diyerek yanına çağırır, öğretmen kalbinin temizliği ile hiç tereddüt etmeden ve kendisinden emin olarak yanına yaklaşır. Katil önceden cebinde hazırlamış olduğu tabancasını çekerek hemen öğretmeni çeşitli yerlerinden 5 kurşunu sıkmak suretiyle yaralar ve yere serer. Bu yetmiyormuş gibi yerde yatan yaralının kafasına ve muhtelif yerlerine tekme ile vurur.

Vurulduğu yerden kaldırılıp evine götürülen öğretmen eşi ve çocuklarını yanına çağırarak eşine hitaben «Çocuklarım sana emanettir senden başka bakacak kimsem yoktur» **der ve dört yaşında bulunan erkek çocuğunu bağrına basarak,** «Yavrum sende talihsiz baban gibi öksüz kalıp böyle büyüyeceksin» **dilinden bırakamadığı ve sık sık tekrarladığı diğer bir sözü ise** «Bu katile sorun acaba beni niçin vurdu, benim suçum ve kabahatim ne idi? Hiç olmazsa bunu bilerek öleyim» **diyerek gözlerini ebedî hayata kapamıştır.**

Bu öğretmen geride kalan 7 - 5 - 4 - 2 yaşlarında dört çocuk ve eşinin hamile oluşu yakında bu aileye talihsiz bir yavrunun katılacağı ve böylece eşi ve 5 öksüz yavruyu boynu bükük, gözü yaşlı sahipsiz kalışı içler acısı feryatlarını gördükçe her gün teessürlerimizin çoğaldığı acı bir gerçektir.

Duruma adliye el koymuş ve suçlu yakalanmıştır. İçinde bulunduğumuz yüz yılın adlî düzeninin isabetli kararlarına sonsuz itimatı olan biz öğretmenlerin tek tesellisi canavarca davrananların cezasını çektireceği olacaktır.

ÇAĞRI :

Olayın meslektaşlarımıza aktarılması için bu bildiriyi yayınlamada fayda ummaktayız. Meslektaşımızın geride bıraktığı eşi ve çocuklarına gerekli yardımın bütün öğretmen arkadaşların ve yardım seven vatandaşların çekinmiyeceklerine gönülden inanmaktayız.

Yapılacak bu yardımların HANAK KAZASI ZİRAAT BANKASINDA AÇILMIŞ OLAN 599 nolu hesaba gönderilmesini diler, şimdiden teşekkürlerimizi sunarız. Saygılarımızla.

HANAK ÖĞRETMENLERİ
Sendika ve Derneği Adına

Gerekli Bir Cevap

Türkiye Teknik Öğretmenler Sendikası tarafından düzenlenen ve 20 Mayıs 1967 tarihinde toplanan Teknik Öğretim Kurultayını izlemek imkânını bulamadım.

Bununla beraber kurultay çalışmalarını gazetelerden izledim.

Kurultayın açılış konuşmasını yapan TÜTÖS Genel Başkanı sayın M. Em.n Zorkun'un Türk Millî Eğitimi için dile getirdiği gerçeklerde kendisi ile hem fikrim. 20 milyonu okur-yazar olmayan, yılda 1,5 m.lyon civarında öğrencisi okul dışı kalan hızlı nüfus artışı önlenemeyen, artan nüfusa karşılık iş imkânı ve kalkınma çabası gösteremiyen az gelişmiş bir ülkede Eğitimin bundan daha iyi olmasını beklemek hayal olurdu.

Ancak; şunuda unutmamak gerektir ki tenkit da.ima kolaydır. Zor olanı: Tenkit ettiklerimizin nasıl yapılacağında hayalden uzak, gerçekçi bir açıdan inceleyip, oluş şeklini gösterebilelim. Bizim yazımızın konusu esasında bu olmadığı iç.n üzerinde fazla durmıyacağım.

Mesele fikirlerinin bir çoğuna iştirak ettiğim Sayın Emin Zorkun'un Kadın Meslek Öğretmen Okulu için söyledikleridir. Alınmasınlar, bu okul hakkında ya h.ç bilgileri yok veya kendilerine çok yanlış bilgiler aktarılmış. Gönül isterdiki bu kurultay ve sayın sendika başkanı kendilerinden bi rparça olan bu okulu ve bizlerin müşkül durumlarını bilsınlar. Bizler senelerce Anadolunun en ıssız köşeler.nde binbir mahrumiyetle çalışmış, çok zaman hayvan ahırlarını atölye, çoban kulübelerini ev diye kullanmış çilekeş öğretmenleriz. Bu koşullar altında bir an dahi ümitsizliğe düşmeden Türk köylüsüne ışık tutmuş, onlara daha yakın olma yollarını aramış kimseleriz.

Bu günde maaşsız, ücretsiz hatta okuduğumuz şu iki yıl terf.mize dahi sayılmadan tahsilimize devam ediyoruz 6 ay 1 yıl kurs görenler bir üst dereceye terfi ettikleri halde biz bundan mahrum bir durumdayız. Sayın başkan acaba ömrünüz boyunca şehir yüzü görmeden her 7 ayda bir köyden köye gezerek ömür tüketmemizimi ister.

Biz milletimizin refahı için bunada razıyız.

Ancak «yıkılası haneleri-mizde evlâdi eyalimiz var» Onlarda okumak yurda faydalı olmak isterler.

Sayın Zorkun demec.nin bir yerinde «Bazı meslek guruplarının gönlünü hoş tutmak amacıyla Ankarada Kadın Meslek Öğretmen Okulu adıyla amaçsız, bilçsiz ve yurt gerçeklerine arkası dönük bir okul açılmıştır. Bunun derhal kapatılması lâzımdır.» diyor. Kendilerine tek ama tek sözüm olacak: Lütfen zahmet buyurup okulun programının ve amaçlarının olup olmadığını tekrar incelesinler. Yoksa Türkiyenin kalkınmasında olumlu etkileri dünyacada kabul ed.len Köy Enstitüleri örneği okulumuzun kapanması cihetine gidilirse gelecek kuşaklar kendilerini de rahmetle anmıyacaklardır.

Kadın Meslek Öğretmen Okulu
Mücevher Bozkurt

Giresun'un Ekonomik Bünyesi

(Baştarafı S. 1 de)

Giresunda zirai işletmeler cüce işletmeler hal.nde ailevi bir kadro içersinde organize edildiğinden müstahsil yatırım imkânları yoktur.

Halen Giresunda:

73.130 aile başına ortalama 11 dönüm fındık bahçesi,

800 aile başına ortalama 65 dönüm fındık bahçes.,

70 aile başına ortalama 125 dönüm fındık bahçesi, isabet etmektedir. Dolayısile gizli işsizlik ve yarım aylaklık devamlı göç hareketlerini tazyik etmektedir.

Türkiye'de dengesiz şeh.r gelişmelerinin önlenmesi yanında dengesiz bölge gelişmelerinin de nazarı itibara alınması zaruri görülmektedir. Böylece geri bölgelerin ekonomik hayatını hızlandıracak müdahalenin yapılması Millî Kalkınma Plânının ruh yapısına da uygun düşecektir. Bu sayede işgücü :stihdamını artırmak mümkün olacaktır. Esas itibarile geri bir ekonomik bünyede fakirliğin fasit dairesi ancak istihdam hacmin.n tabi bünye içersinde artırılması ile kırılabilir.

Bu bakımdan Giresun'un ekonomik bünyesi geniş çapta Devlet müdahalesini zorunlu kılmaktadır.

Ezcümle; Giresun'da yıllık çalışma müddetin; 200 gün üzerinden hesap edecek olursak halen potansiyel işgücü itibarile yılda 11.200.000 erkek iş günü gizli işsizlikle malûldür ki bunun birim :fadesi 56.000 erkek işgücü vahididir. Ve nüfus artışına paralel artmaktadır. Bunun dışında yine potansiyel işgücüne nazaran 32.000.000 erkek iş günü de yılın çalışılmayan günleri tutmaktadır. Ki, bu rakamlar Giresunda kesif bir gizli işsizliğin mevcudiyetini ortaya koymaktadır. Dolayısile Giresunda gizli işsizliğin bertaraf edilmesi zarureti yanında boş zamnların da değerlendirilmesi zorunluluğu kendini ortaya koymaktadır.

3 — Tarım Sektörü

Giresun'un halen ekonomik çehresini ihraz eden bu geleneksel sektör bugün için istihdam ettiği nüfusu gelir bakımından tatmin edecek bir potans:yele sahip değildir.

- % 54,4'ünü fındık,
- % 17 sini toprak ürünleri,
- % 2'sini meyveler,
- % 5,2'sini sebzeler,
- % 2'sini orman,
- % 7.5 :ni hayvan gelirleri
- % 7'sini hayvan ürünleri
- % 4'ünü su ürünleri,
- % 0,9'unu çay,

teşkil etmektedir.

1964 yılı itibarile zirai fert başına zirai gelir 975.— TL. sını bulmaktadır. Ayni yıl itibarile Türk.yede zirai fert başına zirai gelir 1100.— TL. sıdır.

Halbuki Giresun'da tarım sektörünün işgücü istihdamı ve gelir bakımından artış potansiyeli mevcuttur.

Bu bakımdan kalkınma plânı icra dönemleri :çersinde:

1 — Mahalli ekonomik icra programları,

2 — Daha fazla işçi talep eden ziraat usullerinin tatbiki,

3 — Ziraî sanatların geliştir.lmesi,

4 — Bölge karakterine uygun diğer alternatif ziraat teşebbüsleri,

5 — Köye yönelen sosyal hizmetlerin geliştirilmesi,

imkânlarının araştırılması zorunlu görülmektedir.

Bu faktörler içersinde halın entans.f bir hüviyet arzeden, dolayısiyle ayrıca bir kalifikasyona ihtiyaç göstermeyeceği için, gelir ve istihdam bakımından priyoritesi yüksek bir zirai faaliyet olacak özellikle süt hayvancılığı, geliştirilebilir. Buna paralel yem sanayii kurulabilir. Bunun yanında ayrıca kümes hayvancılığı ve arıcılık da ekonomik b.r potansiyel taşımaktadır. Ziraî sanatlar içersinde ağaç oymacılığı, keza bölgenin bitki çeşitleri içersinde tıbbi nebatların mevcudiyeti araştırılarak ekonomik hale getir.lebilir.

4 — Su Ürünleri:

Gelecekte İlimiz ekonomisi içersinde mühim rol oynayacak güce sahip diğer bakir bir saha da su ürünler, sahasıdır.

Halen ilimizde % 50 si hamsi olmak üzere ortalama yılda 30.000 ton civarında balık istihsal edilmektedir. Bu Türkiye balık istihsalinin % 25 in', Karadeniz balık istihsalinin % 45'ini teşkil eder.

Ancak, bu istihsal pazarlama prcblemin.n halli nisbetinde artma potansiyeline sahip olup, tabi imkânı itibarile işgücü ve gelir artışına çok müsait görülmektedir.

5 — Yer Altı Servetleri:

Giresun V.layeti hudutları dahilinde uranyuma kadar hemen her çeşit madene rastlanmaktadır. Halen 1 kurşun işletme ruhsatı, 2 pirit, 1 maden kömürü için işletme talebi mevcut olup, ayrıca il hududu dahilinde arama yapmak üzere, 6 adet kurşun, 14 adet pirit, 20 adet toryum, 26 adet uranyum, 4 adet manganez, 3 adet mol.pten, 3 adet maden kömürü, 1 adet çinko, 3 adet şap ve 9 adet bakır ruhsatı alınmıştır.

Bu madenler içersinde halen Etibank tarafından üzerinde çalışmalar yapılan bakır ve şap madenleri oldukça ekonomik bir veçhe arzetmektedir.

6 — Ticaret ve Sanayi:

a) Küçük İmalat Sanayii:

İlimiz dahil.nde çeşitli küçük imalat yerlerinin sayısı 625'i bulmaktadır. Bu gün için küçük sanayiden farklı görülmekte, daha ziyade basit ihtiyaçlara cevap vermektedir. Bununla beraber daha derli toplu b.r hale ifrağ edilerek Giresun, Doğu Karadeniz Bölgesinin küçük sanayi merkezi haline getirilebilir, Giresun Karadenizdeki mevkii itibarile bu imkâna en fazla sahip bir şehirdir.

b) Dahili Ticaret:

Halen ilimizde küçük imalat işyerleri dışında 1965 yılı sonu :tibarile:

- 3000 perakende ticaret yapan iş yeri,
- 1550 Çeşitli hizmetler gören iş yerleri,
- 62 inşaat müteahhitliği
- 20 fındık ihracatçısı
- 15 banka şubesi,
- 9 Fındık tarım satış kooperatifi,
- 35 Tarım kredi koopeTatifi,
- 6 Esnaf kefalet kooperatifi,

olmak üzere, 4709 iş yeri mevcuttur. Bunların 964 kadarı ticaret ve sanayi odasına kayıtlı olup, tacir sıfatına haiz, diğerleri ise esnaf niteliğinded.r.

c) Dış Ticaret:

İlimizin ticaret yönünden diğer bir özelliği bir fındık ihracat merkezi oluşudur. Halen Türkiye fındık :hracatının % 25'i İlimiz limanından yapılmaktadır. Ancak, fındık ihracatı gerek istihsalin gayrı muntazam periyodu, gerek fındık fiatlarının devamlı temevvüçleri dolayısile rizikosu yüksek bir t.carettir. Nitekim bu vasfı halen büyük ihracatçı durumu gösterecek firmaların gelişmesini önlemiştir. Bu bakımdan fındığın finansmanını daima bankalar yapmak durumunda kalmışlardır.

7 — Ulaştırma:

Halen Giresunda deniz ve kara yolu ile ulaştırma yapılmaktadır. Bölgenin ulaştırma problemi köyler.n merkeze, merkezin dahile doğru bağlanması zorunluğundan doğmaktadır. Bugün için yıllık ortalama 150.000 tonluk bir tahmil tahliye kapasitesi bulunan limanın tevsii ve bölge içersindeki geleceğe muvazi ekonomik değeri dahile doğru hinterlantının geliştirilmesine bağlıdır. Bu imkân ayni zamanda stratejik bir önem de taşımaktadır. Kelkit havzasının ve Sivas haval:sini denize bağlayacak olan en kısa varyant bu hattan geçebilir.

Giresun Ticaret ve Sanayi Odası

Türkiye Öğretmenler Bankası Üstüne

Mehmet EMİRALİOĞLU

Türkiye Öğretmenler Bankası üstüne bu gazetede yayınladığımız bir yazıyı «ileride bu konuya yeniden döneceğimizi» belirterek bit:rmiştik. Bankamızın sayın yürütücülerinin o yazımızdan ötürü bize gücenmekle kalmayıp, haklı istek ve yerinde ileri sürülmüş dileklerimizden bazılarının üzerine eğilmek gereğini de duyduklarını sevinerek gördük. Bankamızın, mensuplarına, ortaklarına, eğit.mcilere ve Türk ekonomisine yararlı olması amacımızı gerçekleştireceği güne kadar yazılı ve sözlü uyarmalarımızı sürdüreceğiz. Yazılarımızda gücenilecek yanlardan çok, yararlanılacak esasların olup olmadığı araştırılmalıdır. Biz ilgilileri gücendirmek için değ.l uyarmak için bu yazıları yazıyoruz. Amacımız bekçi dögmek değil üzüm yemektir. Yani Bankamızı amacına ulaştırmaktır. Bunu yaparken de en çok dikkat ettiğimiz husus, Bankamızın itibarını ve O'nu işletenler.n çalışma şevkini yükseltmektir. Haksız yergiler, yanlış çıkışlar Bankamızın itibarını ve çalışanların şevkini nasıl kırar ise haksız övgü ve gereksiz iyimserlik de Bankamıza o derec zararlı olabilir. B.z Bankamıza yararlı olacak bir ölçüyü elimizde tutmak şartı ile Banka konularına sık sık eğileceğiz.

Yukarıda anılan yazımızdan bu yana dikkatimizi çeken bazı konuları aşağıda sıralıyacak ve bunlarla ilgili eleştir.lere girişip, dileklerimizi ortaya koyacağız.

1 — Son zamanlarda açılan şubelerden bazıları gerek yer seçimi gerekse açılış hazırlıkları bakımlarından Bankamızın kalkınmasını sağlamışlardır. Halen Bankaya yük olan şubelerle daha yakından ilgilenilip gerekli tedbirlerin alınması şarttır birisinde kazandığını ik:sinde kaybetmek çıkar yol değildir.

2 — 1967 yılı ayları içerisinde Mevduatta «baş döndürücü» artış olduğunu Banka organı olan Bülten yazmaktadır. Artış sevindiricidir ama henüz iki yüz m.lyona bile ulaşamamış bir mevduatın bazı yöneticilerin başını döndürmesi iyiye işaret değildir ve otuz milyonluk ve 8 yıllık bir Bankanın hele bildiğimiz amaçları yüklenmiş Öğretmenler Bankasının ne kadar mevduata muhtaç olduğunu düşünürsek bu gün elde edillenle başları dönenler bizi elbette kuşkulandırırlar. Bu artış bizi ancak umutlandırır fakat asla kurtarmaz. Kurtarıcı artışlara doğru ilerlemeliyiz.

3 — Öğretmen Pazarları ve Eğitimciler Yardımlaşma Kurumu kurulması çalışmaları ilerliyor. Ama bunun çok yakında ve bizlerin yararına gelişeceğin; henüz ummak bile erkendir. Bize gelenler bir temenni ve teselli haberinden ötede bir şey değildir.

4 — Sigorta ve Kooperatif örgütleri gelişt.rerek konut ve sosyal güvenlik sağlamamız için çalışmalar var. Bu Banka en uygun alanlarda, en iyi şartlarla kurduğu iki şirketi başarılı yürütebilmiş değildir. Ele alınacak konuların önemli olması onların her zaman kârlı ve yararlı olmaları demek olmadığını anılan şirketlerin durumu ile bilmekteyiz. Banka bu iki şirketi başarıya ulaştırmadıkça yeni kuruluşlarda başarılı olacağı umudunu zor verir. Biz Sigortacılığın bir kamu ve Devlet eylemi olduğu buna özel kişi ve kuruluşların sokulması gerktiği kanısındayız. Bankamız, devleti bu göreve çağıran girişimler yapmalı ve bu yönde yararlı olmalıdır.

5 — Özel Okulculuğun ma navlık kadar ucuzladığı bir devrede Bankamızın özel bir yüksek okul açma girişimini de biz fantazi saymaktayız. Bundan ne eğitim, ne kültür, ne de ticaret açısından büyük bir yararlık beklenemez. Bunun yerine Bankamız memleketimizde okul kooperatifçiliğini ele almalıdır. Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Bankası, Esnaf Kefalet Kooperatifleri Halk Bankası, Pancar Kooperatifleri Şekerbank için ne ise Okul Kooperatifleri de biz.m Banka için o olmalıdır. Yine biimz Banka öğretmenleri kendi gereksinim alanlarında kooperatifleştirme yolunda ne yapabileceğini iyice saptamalıdır. Son günlerde bu alanda bir anket yayınlandığını biliyoruz. Bu girişimin bir çalışıyor görünme propagandasından ileri gitmesini dilioyruz.

6 — Turizm Endüstrisinin gelişmekte ve girişimcilerine tatlı kârlar vadetmekte bulunduğu br dönemdeyiz. Turizm ve tat:l Köyleri üzerindeki çalışmalardan bankaya hayır gelecektir ama Banka bu işi hayırlı sonuçlara iletecek şekilde düzenleyip işletebilecek midir? Bankanın eldeki örgüt ve organları, yönetim ilkeleri ile Personel yönetim ve tutumu bir gelişime uğramadıkça biz bu soruya «hayır» diyenlerin de çıkacağını sanırız.

Sözü toparlıyalım. Türkiye Öğretmenler Bankası bir çok Bankalara göre elinde büyük şanslar olan bir Bankadır. Yetersiz yönet.mle bu şansları bu zamana kadar yeterince kullanamamıştır. Ayrıca kötü yönetimle de Banka ağır riskler altına sokulmuştur. Bütün bunların yanında da Banka Piyasaya girmiş ve tutunmuştur. Kötü oluşum ve olasılıklar da gittikçe azalmakta Öğretmen ve piyasanın bu kuruluşla sıkı bağıntı kurmaktan geri kalmıyacağı kesinlikle anlaşılmaktadır. Bu ise Türkiye Öğretmenler Bankasının yaşama gücü taşıdığını göstermektedir. Evet P.yasanın Bankamıza ilgi ve güveni günden güne artmakta, yöneticilerinin dirayeti ehliyetli yöneticiler çalıştırmaya yönelmekte, mensuplarının Bnkamıza olan sevgi, bağlılık ve güveni artmakta, ortakların ilgis. ve bağıntısı duygusallık ve çıkarcılıktan akılcılığa ve ortak dayanışmaya doğru yönelmekte, Milli Eğitimcilerin başları yavaş yavaş Bankamıza çevrilmektedir.

Banka yönetici ve yürütücüleri bundan sonra çalışmalarında yalınız ve eylemlerinde denetsiz kalmıyacaklardır. Türk Öğretmenleri Bankalarına her gün b.raz daha çok sahip çıkacak bu anlayışla çalışmaları bugününden daha çok destekleyip eylemleri daha yakından daha objektif ve daha etkili olarak denetliyeceklerdir. Sayın yönetici ve yürütücüler, Öğretmenden destek bekliyorlarsa, onların denetine de açık ve hazır olmalıdırlar. Onlar Destekten yoksun olmayı nasıl istemezlerse ortak ve öğretmenler de onların eylemlerini izleyip denetlemekten ve Banka amaçları açısından değerlendirmekten geri kalmıyacaklardır. İşte bu etki - tepki bağıntısı da Türkiye Öğretmenler Bankasını güçlendirecektir. Biz bunu istiyor, buna inanıyoruz. Bunun dışındaki tutum ve davranışların düzeltilmesi savaşını veriyoruz. Bu savaş, Bankanın başarıya ulaşacağı zamana kadar özdenlik ve içtenlikle sürdürülecektir. Sonuç ise elbette Bankanın zaferi olacaktır.

TÜRK DİLİ VE TÜRK DİL BAYRAMI

Haziran ayının ilk Cumartesi ve pazar günlerine rastlıyan 3-4 Haziran günleri, tarihî Karaman şehrinin olduğu gibi, bütün 32 milyonun da büyük bir bayramı olarak kutlanmaktadır. Bu yıl Anadolu Türkiyesinde Türk Dilinin, devlet dili oluşunun 690 ıncı yılını kutlamış bulunuyoruz.

Haziran ayının verdiği canlılık ve tabiatın lâyık gördüğü güzellikleriyle Karaman şehri, bundan böyle Türk dil bayramının kutlama yeri olacaktır. O günlerde Karamanda tek şeyden bahsedilir. Türkiyenin dört bir yerinden kopup gelen İlim adamlarımız, devlet adamlarımız ve sayısız yabancı turistlerin unutulmaz bir hatıra ile terkettikleri Karamanda sadece, Türk dilinden bahsedilir. Bu arada Türkçemizin, XIII üncü asırda şahsında, dehasını gösterdiği, Yunus Emre'yi de anmak, aynı zamanda Yunus Emre'nin de bir bayramı haline getirmektedir. Karamanoğlu Mehmet Beyle aynı devirde yaşamış olan Yunus Emre'nin, Türkçemize karşı olan bağlılığı ve Türkçeyi en iyi tanımakta ve Yunus Emreye karşı olan hayranlık hisleri, hiçbir zaman sönmiyecek bir çıra gibi yanmaktadır.

Türk Dil bayramını, Yurdumuzun dört bir tarafından kopup, millî havamızın atmosferine bürünmek arzusu ile yanan gençlerimiz, bu arada başlıbaşına bir değer olan folklörümüzün gösterileri ve millî havasına topyekün iştirak, Karamanlıların da unutamıyacağı günleri yaşamasına, onların sevincine iştirak eden, onların bu bayramını daha da şenlendiren konuklarına karşı olan, misafirperverliği ve güleryüzlülüğü karşısında, onlarda unutulmayan birer iz olarak kalmaktadırlar. Bu yıl her yıl da olduğu gibi, Batı Anadolunun serhat türküleriyle, serhat oyunlarını, kılıç kalkanlarıyla gözlerimiz önünde, 900 senelik bir maziyi canlı olarak bizlere yaşatan, Bursanın millî kılıç kalkan ekibi, Silifke, Mut, Bozkır, Sivas, Elâzığ, Balıkesir, Kars, Konya millî oyun ekiplerinin iştiraki ile Türk dil bayramı Karamanda yedinci kutlama yılını yaşamış bulunmaktadır.

Genç ve dinamik Turizm Başkanı Baha Kayserilioğlu bir halk çocuğu olduğu kadar, Milliyetçi ve Karamanın gelişmesindeki tarihinde ve turizmindeki çalışmaları bütün Karamanlıların gözlerinden hiç bir zaman kaçmamakta ve unutulmamaktadır.

Türk dil bayramı 3 Haziran günü bir açılış konuşmasıyla başlamıştır. Türk Dil Bayramının tarihî önemini belirten bir konuşma yapan, Turizm Tanıtma Derneği Başkanı sayın Baha Kayserilioğlunu, ilim adamlarımızın konuşmaları takip etmiş. Yer yer Yunus Emre'den Şiirler okunmuş, Yunus Emre'nin büyüklüğünden ve Türk Diline olan hizmetlerinden bahsedilmiştir. Törene müteakiben, çeşitli yerlerde folklör gösterileri yapılmış, Karaman Lisesi, Orta okulu, Kız sanat Okulu, meslek sanat kurslarının tertip etmiş oldukları sanat sergileri, resim sergileri açılmış ve Karamanlılar bu büyük günlerinde küçüğünden büyüğüne ellerinden gelen fedakârlıkları esirgememişlerdir. Karaman bu tarihî gününü tamamen sinesinde mevcut, ezelî bir aşkla bugüne kadar yaşamış ve bugünse bir bayram olarak kutlamak tabiî bir hakkı olmuştur.

Dil bayramını II. Ordu bandosunun çalmış olduğu marşlarımız renklendirmiş, kından takip etmişler, Türk kuşunun uçakları da bu havayı çeşitli gösterileriyle daha da canlı bir hale koymuş hava kuvvetlerimize mensup bir filo bayram müddetinde alçak uçuşlarla bayramı yalardır. Bu arada Türk Dil Kurumunun kitap sergileri de açılmış, Karaman gündüzü başka, gecesi başka bir bayram ve bir şenlik içinde tarihî gününü bir daha kutlamış bulunmaktadır.

İdris DİNÇER

Her yıl gittikçe sayısı artan bir çoğunluğun Karaman'a bayramdan önce gelmesi ve bayramda onbinlerce vatandaşın, sayısız ilim adamlarımızın tek istikameti olan karaman, bu yıl daha kalabalık ve daha coşkunluk içinde geçmiş bulunmaktadır.

Türk Dilinin tarihine bir göz atacak olursak 1071 yılında Malazgirt zaferiyle, Anadoluya yayılmaya başlıyan Selçukluların kısa, 100 yıl gibi bir müddet zarfında İstanbul hariç Anadoluyu işgalleri altına almış olduğunu hatırlarız. Türkçe o günden Anadoluya girmiş ve sel gibi yayılmaya başlamıştır.

1277 yılında Karaman oğlu Mehmet Bey, «Bugünden sonra Divanda, dergâhta, bargâhta, Meclis ve meydanda Türkçe'den başka dil kullanılmıyacaktır» demekle Türk dilinin büyüklüğünü ve millî dilimizin tek bütünlük ve kurtuluşunu yabancı dillerin baskısından kurtarmakla mümkün olacağını anlamış bulunmakta idi. Büyük Alman bilgini Müller'in de dediği gibi «Türk dili, Dillerin en mazbutu en mantıkisidir.»

Bu kadar parlak bu kadar erken bir gelişmeye rağmen Türk dili büyük bir talihsizlik içinde bugüne kadar gelmiştir. Ne zaman bir kültür hamlesi yapılması istenmişse o hamlenin unsurlarını yabancı dillerde aramış ve yabancı dillere başvurmuşuzdur. Müslümanlığın kabulünden sonra Arapça ve Farsça'ya verilmiş olan yer, batılılaşma çabamız da bilhassa Fransızca'ya vermiş olduğumuz önem ve Fransızcanın dilimiz içinde bir nevi hakimiyet kurması gözden kaçmıyan birer hakikattır.

Buna karşılık Türkçeye giren kelimeler kendi gramerleriyle girmiş olmaları en büyük kaybımız olmaktadır. Tabiî ki her dilden kelimeler yabancı girmiştir. fakat yabancılar bunları ken di gramerleriyle almışlar. Biz ise yabancı kelimeleri kendi gramerleri kendi telâffuzları ve bütün soy soplarıyle Türkçeye yerleştirmişiz.

Buna karşı Türkçenin bir de büyük talihi vardır ki saraylar onu ne kadar hor görmüşse de, Türk milleti kendi öz dilini sinesine o derece bir sevi ile basmıştır ki, bir taraftan Aşık Paşa «Türk diline kimseler bakmak» idi derken bir taraftan da dünyanın en büyük edebiyatını yaratıyordu. Bu arada Yunus Emre, Köroğlu, Karacaoğlan, Seyrani'nin yaratmış oldukları halk edebiyatı da unutulmamalıdır. Türk dilinin güzelliği ve zenginliğini ise Ahmet yesevi ve Mevlâna'nın yaratmış oldukları coşkun din ve tasavvuf mefhumlarında kendini göstermektedir.

Türk Dilinin mensup olduğu gurup Ural-Altay gurubudur. Ural Kolu Fin-Uğur ve Samoyed olmak üzere iki ye ayrılır. Fin-Uğur Kolunda ise, muhtelif dallar ile Fince, Macarca'yı da içine alan Uğurca ve Permce vardır. Ural-Altay Dillerinin Altay kolunda ise şu diller vardır Mançuca, Moğolca, TÜRKÇE.

Şu halde Türkçe Ural-Altay dillerinin Altay koluna bağlı bir dildir. Bu diller içinde Türkçeye en yakını ise Moğolcadır.

Türkçemiz, atalarımızla beraber Anadoluya gelip Anadoluda yerleşmiş ve Anadoludan yayılmağa başlamıştır. Anadolu Türkçesi Türk yazı dilinde Batı Türkçesi olarak geçmektedir. Türk Batı Türkçesi, bugüne kadarki geçirmiş olduğu devirler bakımından üç kısımda mütalâa edilmektedir.

1 — Eski Anadolu Türkçesi
2 — Osmanlıca
3 — Türkiye Türkçesi

Eski Anadolu Türkçesi 13, 14, 15 inci yüzyılları içine almaktadır. Selçuklular Anadolu Beylikleri ve ilk Osmanlıların yazı dili olarak kullanılır iki asırlık bir zamana tekabül eder.

İkinci devre İstanbulun Fethi ile Osmanlı imparatorluğunun sonuna kadar devam eder. Tam beş asır gibi uzun bir zaman Osmanlı İmparatorluğunda yazı dili olarak kullanılır. Bu devre Türkçenin yabancı unsurlar tarafından tam manasiyle istila edildiği, Arapça ve Farsça unsurların son haddine kadar sardığı bir devredir.

Üçüncü devreyi teşkil eden Türkiye Türkçesinin hayatı ise henüz yarım asırlık bir zamanı içine alır. Osmanlıca bu Batı Türkçesinin kendi içinde birbirini takip eden ve birbirine geçmiş bulunan üç devreye ayrılmakta dır. Son devrede Büyük kurtarıcının Türk diline olan hizmetlerini de unutmamak gerekir. Yeni Türkiye Türkçesi bütün millî sahalarda olduğu gibi yeni Türkiye Türkçesi hususunda büyük ilham kaynağımız yine Atatürk'tür. Türkçeye en derin bir iman ve şuurla eğilmiş oimanla ve şuurla eğilmiş olan da O'dur. Ömrünün son yıllarını Türkçeye vermiş olması en manâlı hareketlerinden birisidir. O biliyordu ki Türk Milletini yaratmak için herşeyden önce, Türk dilini işleyip geliştirerek zenginleştirmek lâzımdır. Türk dil bayramımız hepimize kutlu olsun.

ÖVÜNME

Olaki bu övünme edebiyatı bize komşularımız Araplardan geçmiştir. Kolay mı uzun yıllar birlik olmuş, kültür alış verişi yapmışız onlarla.. Ulusal Kurtuluş savaşından sonra bağımsız yeni bir devlet kurmuş olmanın heyecaniyle haklı övünmelerimiz vardır. Okul kitaplarından meydan nutuklarına değin bunun örnekleri görülür, uygarlığımız, mertliğimiz, yiğitliğimiz, cihangirliğimiz... Kimi kez Altaylardan attığımız okları Alplerden aşırırcasına abartmalarımız da olmuştur bu konuda.

Ne var ki yıllardır bu övgü edebiyatı geleneği gerçeklerin, sağduyunun sınırları içine indiremedik bir türlü. Övgülerimizin yani sıra noksanlarımızın, yanlışlarımızın eleştirilerini hoş göremedik. Bir takım palavralar altında yatn katı yurt gerçeklerinin ortaya çıkarılmasına sıra gelince kıyametler kopardık. Bu yüzden halkçı, memleketçi yazarlara saldırdık karalar çalmaya çalıştık. Çünkü çıkar gruplarının gerçekler üstüne serdikleri pembe perdedeki yaldızlama oyunları bozuluyordu. Ülkenin geri bırakılmışlığını, halkın sömürüldüğünü, yoksulluğunu, bağnazlığını yazmak, söylemek elbet de suç olacaktı.

Oysa toplumsal olayların hızlı akışı ve oluşumu karşısında palavra edebiyatı ile tutunmak çok zordu. Yüz akiyle yaşayabilmek, ancak halka dönük köklü reformların başarılmasına bağlıydı. «Türk övün çalış, güven» demişti Mustafa Kemal. Yalnız övünmek yetmezdi, çalışmak da gerekti. Bu çalışmak sözü de su götürürdü. Kim, nasıl, nerede ne için çalışacaktı? Tüm yurttaşları kapsıyan emeğin değerlendirilmesine dayalı bir çalışma düzeni kurabilmiş miydik? Her başını kaldıranın, başkasına «Çalış» diye öğüt vermesiyle olmazdı bu işler. Öğüt verenlerin de çalışması gerekti.

Övünme, şüphesiz güvensizliğin, aşağılık duygusunun bir ifadesidir çoğu kez. Kişi ve toplum yaşantısında yüzlerce örneğini bulabiliriz. Askerliğini yaparken ağa oğlu olduğunu, dağlarda sürüleri otladığını söyleyen bizim köylü hizmetkâr H. nin oğlunu, terhiste ziyarete gelen arkadaşı, tek odalı bir evle üç keçi, bir kediden başka bir şeyleri olmadığını görünce donakalmıştı. Bir yabancıya, ülkemiz üstüne bilgi veren bir arkadaşımıza kulak misafiri olan bir başka yabancı da bıyık altı gülerek arkadaşın yanlışlarını rakamlarla düzeltmişti. Sonunda bir de espri yaparak, «Siz güney komşularınızdan daha gerçekcisiniz», demişti!.. Bir zamnlar, yabancılar görmesin diye İstanbul caddelerinde dolaşan perişan kılıklı yurttaşlarımızı arka sokaklara kovduğumuzu ansıdım o sıra.

Dursun AKÇAM

Millî Eğitim Bakanı, geriliğimizi, yoksulluğumuzu söyleyen öğretmenleri cezalandıracağını söylüyor. Selefi de öyle diyordu sayın Bakanın. Çok öğretmenin ekmeğiyle oynandı. Öğretmenler halk çocuklarıdır. Onlar halkın dertleriyle yüklüdürler. Halkın mutluluğu yoluna gönüllerini kafalarını koymuşlardır. Çelme takmak değil, yardımcı olmak yurtseverlik görevidir bu halk çocuklarına. Onlar, meslekte, her çeşit hırpalanma pahasına da olsa, Anayasanın ve hukuk devletinin güvencesi altında ödün vermeksizin görevlerini sürdüreceklerdir. Bakanlar değişebilir, gidebilir, fakat ülkemizin, halkımızın mutluluğuna adanan içten inançlar her zaman yaşayacaktır.

Yazarlık yanı olan bir öğretmene, müfettişi sorar:

— Hep yoksulluğumuzu, geriliğimizi yazıyorsun? Güzel olanı, iyi olanı niçin yazmıyorsun?

— Onları da siz yazınız diye karşılık alır.

— Ben yazar değilim, sana soruyorum, bu yazdıklarınla ne yapmak istiyorsun?

— Yazar olmadığınız için pazarın sorumluluğunu bilmeyebilirsiniz. Şimdi sağlam sandığınız gövdenizde böbreklerinizin çürüdüğünü ya da firengi mikrobunun yuvalanmakta olduğunu haber veren doktora kızar mısınız? Der öğretmen.

Oysa sorunlarımızı yazmak, halkı anlatmak, devlet yönetiminde sorumlu kişilere yardımcı olmaktır. «Bu düzenin yıkılması için bir kazma eksik vurmak gerekiyorsa seve seve yaparım» demiyor onlar. Hepsi de canla başla görevlerini yapmaya çalışıyorlar, halka yararlı olmak için çırpınıyorlar. Asıl tehlike olan lâf-la peynir gemisi yürütmeye çalışmaktır.

Araplar Örneği:

Araplar da çok övünür demiştik. Zaferden önce zafer şenlikleri yapıyorlardı. «Tel Aviv'de buluşalım» parolasıyle girmişlerdi savaşa. Fakat emperyalizmin küçük bir şamarı onları perişan etmeye yetti. Çünkü yıllar yılı ülkenin petrollerini Batılı Tröstlerle paylaşan krallar, şeyhler, seyyitler, bol palavralar içinde kendi ülkelerini geri bırakmışlar, halklarını cahil, aç, sefil koymuşlardı. Petrol avantalarına peşkeş çekilen gâvur silâhlarını kullanacak kalifiye insana, teknik bilgiye ihtiyaç vardı. Ülkesinin insanına saygı duymayanlar, onların insanlık haklarını vermeyenler, çağımızın savaşlarının gürz-kalkan savaşı olmadığını bilmeliydiler. Gâvurun makinası üstüne mavi boncuk bağlamak, maşallahlar bismillah'lar yazdırmak para etmezdi. Bu silâhlar, çöllerde yine gâvurun eline geçer, cepheye sürülen zavallı yığınları arkadan biçerdi. Allah! Allah naraları ise o zaman kum çöllerinde gâvur kurşunları altında can verenlerin ruhuna El-Fatiha olurdu ancak.

Bedeviler, hangi vatan için çarpışacaklardı? Kralın Şeyhin, Toprak ağasının, sarayını, saltanatını korumak için mi? Sonunda yine topraksız, yine işsiz, öğrenimsiz, aç kalacaklardı.

Emperyalizmin petrol hortumundan çıkardığı çelik dişleri kırmak için halkın dinsel inançlarından medet umarak onları cepheye sürmek, mucizeler beklemek çoktan tarihe karışmış eski türkülerdir.

İslâm üleklerini geri bırakan Hıristiyanlık, Musevilik ülküsünden öte, basiretsizliği, uyuşukluğu sömüren kapitalizmin emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileri olmuştur.

Boş övünmelerle devlet yönetmek, sosyal düzeni sağlamına kurmadan, ulusal ekonomiyi, endüstriyi yaratmadan yaşamak, hem de emperyalizme yem olmadan yaşamak çok zor olmuştur çağımızda.

Kuru övünmelerin dövünmeyle bitmesinden korkmalıyız.

Bize Gelen Kitaplar

MAKAL'IN ÜÇ KİTABI

Halktan Ayrı Düşenler — 250 Krş.
Köye Gidenler — 250 Krş.
Ötelerin Havası — 250 Krş.
İnkılâp Kitabevi Ankara Cad. 95 — İstanbul

DURSUN AKÇAM'IN ÜÇ KİTABI

Maral (Hikâye) İmece Yayınları P.K. 373 — 3 lira
Analar ve Çocuklar: Varlık Yayınları — 2 Lira
Doğunun Çilesi: Genel dağıtım BATEŞ Bayilik teşkilâtı. — 3 Lira.

İMECE

Köy Enstitüleri dâvasını ve köy dâvalarını inceleyen biricik kültür dergisi.

Bir Temmuzda çıkan 75 inci sayısı da seçkin imzaların yazılarıyla çıkmıştır.

Bu sayıda: Aziz Nesin, Ceyhun Atuf Kansu, Dursun Akçam, Nebi Dadaloğlu, Fakir Baykurt, Ali Faik Cihan İsmail Gençtürk, Kemal Bayram Çukurkavaklı, Arif Gelen, Behzat Ay, Nusret K. Otyam'ın imzalarıyla.

P.K. 373 — Ankara.

«Anneler Günü» için tek kaynak

A N N E
KADRİ OĞUZ

Köy Postası Dergisi kurucusu ve başyazarı Kadri Oğuz'un yazıp yayınladığı bu eser, bizde **anneyi** başından sonuna kadar konu yaparak onu çeşitli cephelerile tetkik, tahlil ve tasvir eden büyük çapta ilk eserdir.

160 sayfadan ibaret olan **«Anne»**, millî kütüphanemizde boşluğunu şiddetle duyuran ve hele öğretmen ve öğrencilerimiz tarafından dört gözle beklenen eserlerden biridir.

Birinci bölüm (44 sayfa) Kadri Oğuz'un kaleminden, ikinci bölüm 82 sayfa) 40 tanınmış imzadan, üçüncü bölüm ise şimdiye kadar anne hakkında çeşitli yerlerde çeşitli kalemler tarafından yayınlanmış şiir, fıkra, hikâye, atasözleri, ağıt v.s. den meydana gelmiştir.

BU ESERDE

Hepimiz annelerimizi bulacağız. Onu daha iyi anlayacağız. Aramızdan ayrılmışsa, saygı ile anacağız. Ayrılmış ta olsa ayrılmamış ta olsa O'nu daha çok seveceğiz, çok çok seveceğiz, daha çok sayacağız..

Herkesin ve hele öğretmen ve öğrencilerimizin dört gözle bekledikleri ANNE'yi yazarının aşağıdaki adresinden ödemeli olarak sağlayabilirsiniz.

Geniş bir inceleme, 40 yetkili imza ve fotoğraflarla

ANNE

Fiatı: 5 Lira

Bu ilginç ve orijinal eser, şiir, öykü, ağıt, oyun gibi çeşitli yazılarla desteklenerek değerini bir kat daha arttırmıştır.

Adres: KADRİ OĞUZ, Köy Postası Dergisi, Nuruosmaniye Cad. No: 57 - İstanbul.

Öğretmen Kıyımı

Çıktı.

— Hiç yayınlanmamış belgeler
— Kıyılanların tüm listesi
— Fotoğraflar ve örnekler
— Sorular ve cevapları
— Kıyımın temel nedenleri

Ahmet Nuri Macit'in hazırladığı bu yapıtı alınız, okuyunuz, saklayınız. Fiatı: 4 lira.

Adres: MACİT KİTABEVİ Osmaniye cad. No: 47/C SAMSUN

NEMİZ KALDI

Düşman konar yurt mu olur
Şu çadır kurduğum dölek...

Nemiz kaldı elimizde
Arımızda balımızda
Şehitlerin üstlerinde
Üstleriyle, rampasıyla!

Bilinmez doktrinlerle
Ürediler yurdumuzda
Dağlarımın zirvesinde
Telsiziyle, radarıyla!.

Dolmuşlar, Başkentimize
Karısıyla, kızanıyla
Kavaklı'da, Bahçeli'de
Barlarıyla, sazlarıyla!.

Yeter çektiğimiz çile
Anamızla, bacımızla
Bu millet, olur mu köle?
Efesiyle, dadaşıyla...

Nebi DADALOĞLU

Ozanın yakında yayınlanacak «GARDAŞLARIM» adlı kitabından alınmıştır.

D İ L E K

Mevsimlerden sonbahar aylardan ekimse
Yapraklar sararır rüzgâr eserse
Kulaklarımda senin sesin çınlarsa
Bilki seni düşünüyorum ıslak gözlerimle
Ne dilersen olur dediler rüzgâr eserken
Günlerce pencerelerde kaldı gözlerim
Belki rüzgâr eser diye
İnanmazsan sor bütün kuşlara, rüzgârlara
Sor istersen bütün yıldızlara
Ne dilersen olur dediler kulağın çınlarken
Kaç defa kulağım çınladı
Kaç defa rüzgâr esti
Hep seni istedim bu güne kadar
Tutmadı gönlümdeki dileklerin hiç biri
Yine senden uzak
Yine sensizliğe mahkûm.

Hatice BİLECAN

ALIN TERİ

Terlemeden mal kazanan zalımlar
Can verirken soluması zor miş.
Damla damla düştükçe ak alnından
Özgürlük mutlu yaşam olmalı bulutlar öte
Emeği çalan mirasyedinin
Boğmalı tutkusunu beşbeter
Demeli yeter artık yeter
Mezar olmalı miras yediye
Toprağa düştükçe
Ter.
Damla damla düştükçe ak alnından
Gül bitmeli mutlu yaşamlara dek
Sönsün artık hırsı vurguncu başının
Bilimsellikde emeğin ölçüsü
Haksızdan hak için almalı öcü
Benim olmalı benim aklarca
Yurdumun üstünde emek semek
Ter toprağa düştükçe
Tek tek.

Hakkı Erdoğan

ONYEDİ NİSANIN ARDINDAN

— Köklügiller'e —

Onyedi nisanda
Bütün vatanda
Bir güneş doğmuştu
Çağların ardından
Altıyüz yıllık karanlığı
Aydınlatan bir güneş.
Onyedi nisanda
Bütün vatanda
Bir güç doğmuştu
İri, gümralı
Cehaletin, yoksuluğun, geriliğin
Boğazımı sıkmak istiyen bir güç.
Onyedi nisanda
Bütün vatanda
Bir ülkü doğmuştu
Ak, pak
Unutulmuş ücra köylerin,
Nasırlı ellerin,
Asırların kambur ettiği bellerin,
İnsan gibi yaşayıp insan gibi yaşatmasını
Önde gören bir ülkü.
Onyedi nisanda
Bütün vatanda
Bir adım atılmıştı
Hızlı, büyük
Altıyüz yıl uyumuş
Uyutulmuş bir toplumu
Çağın medeniyetine, nimetlerine
Ulaştırmak istiyen bir adım.
Onyedi nisanda
Bütün vatanda
Bir okul açılmıştı
Yüce, mutlu
Köyden alıp köye veren bir okul.
Ama sonuç ne oldu
Bilirmisiniz dostlar.
Güneşin boynu vuruldu
Nisan kusunun kanadı kırıldı
Ülküler, idealler hepsi hepsi
Bir katil gibi mahkemeye verildi.
Sonuç!
Sonuç korkunç, olan malûm
Tonguc'un ak okullarına
Kara kilit vuruldu.

Hurşit AYDIN

Tarihte Giresun

(Baştarafı S. 1 de)

Ermenistan kralı T.gran'a iltica etmiş ve Lukullus'un askerî disiplininin bozulduğu bir anda M.E. 67 de Giresunu ve havalisini ist r dat etmiştir. Roma, bunu hazmetmeyip General Pom peyüs'ü yeniden bu bölgeye göndermiş ve Mitridatı mağlup ve perişan ederek bölgeyi yeniden Roma hâki m yetine sokmuştur. Mitridat Azak denizi taraflarına çekilmiş ve orada intihar etmiştir. Oğlu ikinci Farnak babasının ölüsünü Romalılara göndererek bir mükâfat ummuşsa da bil'akis takbih ed lmiş ve Mitridatın cenazesi ihtiram görmüştür. Bu ikinci Farnak, bölgeyi Romalılardan kurtarmak için o sırada Pompe ve bunu takiben Sezar zamanında teşebbüslerde bulunmuşsa da yenik düşerek Pont krallığı hülyası ebediyyen tar he gömülmüştür.

Mark Antuvan zamanında şark işleri ile meşgul olan Romalılar, Pont bölgesini üçe bölmüşler, Giresunun da dahil bulunduğu Pont Polemonyak kısmına Polemon'u kıral yapmışlardır. Merkez, Fatsa civarında Eide şehriydi. Sonra bu şehir kırala izafeten Polemonyum (Bolaman) şekline tahavvül etm ştir. Polemonun ölümünden sonra zevcesi Ptodoris ile küçük oğluna intikal eden kırallık Neron zamanında Milâttan sonra 63 yılında diğer Bizans prenslerinin idaresine geçmiştir.

1071 yılında Alpaslanın Malazgirt zaferinden sonra bu bölgen n Anadolu fatihi ve Türkiye Devletinin kurucusu Kutalmışoğlu Süleyman Şah tarafından fethedildiği bilinmektedir. Fakat, henüz denizci bir devlet teşkil edememiş olan atalarımızın G resun şehri üzerinde devamlı olarak ellerini bulunduramadıkları anlaşılmaktadır. Nitekim 1204 te, Dördüncü Haçlı seferleri sırasında Giresunun Trabzon Rum imparatorlarının eline geçtiği bilinmektedir. Fakat, Kale içindek. şehrin sık sık civardaki Türk kavimlerinin taarruzuna hedef olduğu bellidir. William Miller'in (Trabzon son Grek İmparatorluğu) adlı eserinde 1302 yılında, Türkmenlerin, imparatorluğun ik nci büyük şehri olan Kerasunt'u aldıkları yazılıdır. Fakat 1348 de Cenevizliler Kerasunt'u zabtedip yakarak intikamlarını almışlardır. Bu sırada 1355 te şehrin bronz duvarlar ve surlarla tahkim edildiği anlaşılmaktadır.

Bir ara bu bölgenin (Tarbesandra) kırallığının tahkim ed lmiş bir şehri olduğu, grekler tarafından iskân edildiği ve üzüm bağları ile meşhur (Lasia) adlı bir şehri teşkil ettiği William Millerin k tabında yazılıdır.

Yine bir ara, Lasia'nın, Taceddin ile Eudokianın oğlu Arsamis'nın 10.000 kişilik bir kuvvetile Moğollara bağlı b r timar olarak idare edildiği anlaşılmaktadır.

Meşhur Kadı Burhanettini metbu tanımış olan Canik beyi Süleyman bey, Kadı'nın bir sefere hazırlandığı sırada Giresunu zaptetmiş ve Kadı Burhanettin, Emir Süleyman beyden gelen bir haberciden aldığı bu müjde üzerine: «İslâm Devlet nin mebdeinden bugüne kadar hiçbir müslüman beyinin el uzatamamış olduğu Giresunun fethedildiğini» öğrenerek şenlikler emretmiş ve tebrik mektubu göndermiştir. Bu ibareye göre, daha önce Kutalmış oğlu Süleyman beyin şehir haricinde kalan kısımları alabildiğini ve kale içine nüfuz edemediğini kabul etmek gerekir.

Giresun limanından bir görünüş

Bu suretle, G resun'un kale içindeki ve etrafındaki şehir kısmı, Canik beyi Emir Süleyman tarafından ilkönce Milâdî 1381 yılında 12.000 kişilik bir kuvvetle alınmıştır.

Fakat, ihtimal k muhafaza edilemeyerek tekrar Trabzon Rum İmparatorluğu eline geçmiş ve nihayet 1461 de önce Trabzon, Fâtih Sultan Mehmet tarafından alındıktan sonra Giresun'da ciddi bir mukavemet göstermeyerek Osmanlı Devletine geçmiştir. William M ller'e göre, şehir, Hrıstiyan sâkinlerinin icabında silâh altına alınması ve Türkler menfaatine gemiler bulundurması şartiyla, bir anlaşma ile teslim alınmıştır.

Özelliğ ne binaen, Karadenizin şarkındaki tek ada olan Giresun adasından da bahsetmek gerekir. Bu ada Arityas adıyla Mitolojide de geçmektedir. Arityas adası, meşhur amazonların vatanı idi. Grek menşeli olmıyan bu muharip kadınların, çok defa greklerle mücadele ettikler, ve hatta Truva savaşlarında da Greklere karşı bulundukları bilinmektedir. Arityasta, Harp ilâhı Mars'a ait bir mâbet inşa edilmişti. Bu mâbet Amazon kraliçeleri Otrer ve Antiyop tarafından inşa ett rilmişti.

Eski Giresun şehrinde, Kale surları, Liman enkazı, anfiteatr harabesi ve Çıtlakkale tarafındaki surlar kısmen bu ana kadar kalan kısmen de yakın zamanda zayi olan âsar olarak bilinmektedir.

Osmanlı İdaresinde uzun süre kalan G resun, ilkin kaza, sonra birinci Cihan Harbinde müstakil sancak ve Cumhuriyette de vilâyet olmuştur.

Şehir, Bilhassa 19 uncu asır ikinci nısfı ile Yirminc asır başında çok inkişaf etmiş, pek zenginleşmiş ve medenî seviyesi bütün Anadoluyu aşmış vaziyete gelmişti. İlk sinema binası Giresun'da inşa edilmiş okillup Büyük Türk Tiyatro adamı Râşit Rızanın da naklettiği gibi, Türk Şeh r Tiyatrolarının ilk nüvesini teşkil edecek kuruluş Giresunda teşkil edilmişti.

Keza, Anadolu Matbaacılık ve gazeteciliğ nde Giresun mümtaz bir şehir teşkil etmiştir.

İçtimai hayat oldukça ileri idi. Meselâ, daha 1908 lerde Giresun gençleri en yüksek seviyede t yatro eserlerini oynamakta ve şehirde edebî kıymeti haiz mecmualar, gazeteler çıkarmakta idiler.

Şehir zenginlik ve hamiyetinin bir nişanes olarak, açılan bir kampanyada, Giresun kasabası bir hamlede Donanmaya bir gemi satın alacak para toplamıştı. İlk Hilâliahmer Cemiyetlerinin hâsılatında Giresun, İstanbul ve İzmir takiben üçüncü derecede teberru toplanan mahalli teşkil ederdi.

Bu hüviyet, istiklâl harbinde de kendini göstermiş ve Giresun ilk mukavemet teşkilâtı kuran yerlerin iç nde bulunmuştur.

İzmir işgalinin ertesi günü yani 16 Mayıs 1919 da Giresunda Müdafaai Hukuk Cemiyetinin tertip ettiği mit ng, emsalleri için de kalitesi itibariyle müstesna bir yer tutar.

Nitekim bu şehirdeki Kuvayı Milliyeciler, İstiklâl harbine, normal askerî ef rat dışında iki adet gönüllü alay sokmuş ve bunları tamamen kendi kaynaklarıyla teçhiz etmiştir.

42 ve 47. Giresun Alayları İstiklâl harbinde kendilerini gösterm şler ve Sakaryada bilhassa bunların cepheye sürülen kısmı üçtebir nisbetinde şehit düşmüşlerdir. Damar Arıkoğlu'nun eserinde naklettiğine göre Sakarya savaşının en kritik bir noktasında merkez yarılmak tehlikesine maruz kaldığı bir sırada, süngüleri dahi olmayan bu efrada süngü tak emri verilip taarruza sevkedilmişler ve bu cihet Atatürke başkaları tarafından hatırlatıldığında (Onların bıçakları vardır, yaparlar) demek suretiyle onlara itimadını göstermiştir.

Esasen Giresun gönüllülerin n bir kısmını aziz Ata bütün savaş boyunca kendi şahsi muhafızları olarak yanında bulundurmuş ve bunlar da Ata'yı tâbir caizseuçan kuştan muhafaza etmişlerdi.

Bu alaylardan birinin kumandanı olan Alpaslan bey cephede şehit olmuştur. Diğeri olan Osman ağa ise, tâ Balkan harbinden başlıyarak çeşitl cephelerde tam 13 defa yaralanarak pek önemli işler başarmıştır. Osman ağa ve arkadaşları, şuurlu ve uyanık müdahale ve mücadeleleriyle Pontos Devletini ihya gayretindeki rumların da hakkından gelerek Giresun'un ebediyyen Tyrklerin elinde kalmasının yolunu açmışlardır.

Merhum Osman Fikret Tepallı'nın dökümanlarından derlenmiştir.

Şehrin liman içinden görünüşü (Giresun Kalesi)

Kütahya Öğretmenler Derneği Genel Kurul Toplantısı Yapıldı

(Baştarafı S. 1 de)

okulun derecesi ne olursa olsun) eşit sayarız. Bilhassa emekli öğretmenlerimize olan saygımız sonsuzdur.

İlimizde bulunan topluma yararlı kanunî kuruluşlarla ilişkilerimizin olacağı muhakkaktır. Fakat her cemiyetin bir tüzüğü vardır. Biz Öğretmenler Derneği tüzüğünün çerçevesi içindeyiz.

Maksadımız eğitim örgütü mensuplarının birlik ve beraberlik içinde çalışmalarına yardımcı olmaktadır. Bütün öğretim kademelerinden gelecek her türlü sorunları titizlikle ele alacak ve takip edeceğiz. Bunu gerçekleştirmek için de Atatürk ilkelerine sadık kalmanın ve O'nun gösterdiği yoldan gitmenin yeterli olduğu inancındayız.

Saygılarımızla

Yeni Yönetim Kurulu

Türkiye Ziraî Donatım Kurumu
BÜTÜN YURDA DAĞILMIŞ GENİŞ
TEŞKİLÂTI VE
ARÇELİK BİÇERDÖĞERLERİ
FORD BİÇERDÖĞERLERİ
FORD TRAKTÖRLERİ
ZİRAAT ALET VE MAKİNALARI
MÜCADELE ALET VE VASITALARI
TOHUMLUKLAR
SUN'İ GÜBRELER
TARIM İLÂÇLARI
YEDEK PARÇA VE
TAMİR, BAKIM HİZMETLERİ İLE
HER ZAMAN VE HER YERDE
TÜRK ÇİFTÇİSİNİN HİZMETİNDEDİR
(ÖĞRET. 3)

Sayın Öğretmenler ve Eğitimciler!

EĞİTİM ANSİKLOPEDİSİ'nin

Onuncu ve son fasikülü 15 Temmuzda çıkıyor. Bununla **Ansiklopedi** tamamlanmış olacak ve daha sonra da ciltli olarak satışa çıkarılacaktır. **Ansiklopedinin ciltli fiyatı 60 lira** olacak, ama eseri doğrudan doğruya yayınevimize sipariş edecekler için **% 25 indirimle 45 liradan** satılacaktır.

Eseri, fasiküller halinde alanlar için cilt kapakları hazırlanmaktadır. Her **cilt kapağı beş liradır.** Tek siparişler için beş liralık posta pulu gönderilebilir.

On fasikülü toptan sipariş edenler için eserin tamamı 40 liradır.

Bu önemli eseri mutlaka edininiz.

Siparişlerinizi şu adrese yazınız:

Ansiklopedi Yayınevi
P.K. 7
Bahçelievler, Ankara

MİLLİ TASARRUFUN SEMBOLÜ
TÜRKİYE İŞ BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti
(ÖĞRET. 2)

Senatoda Millî Eğitimle ilgili genel görüşme

— XI —

Bunu tabiî görmek lâzımdır. Hususiyle yeni Anayasa düzeni içerisinde meseleler statik olmakdan çıkmış; devrin; dünyanın icaplarına uygun bir ileri istikamet almıştır. Bu ileri istikamette bazan haksız görülen hareketlerin zaman ölçüsü içerisinde haklılık iktisabetmeleri ihtimalini de geniş yürekle dikkatte tutmaya mecburuz. Bu itibarla rahatlıkla ifade ediyorum ki; CHP. Grupunun ve topyekûn CHP. nin bünyesi içinde endişelerine hak verdirecek, şüphe ve tereddütlere meydan verecek şekilde aşırı sol Marksist görüşü temsiledecek insanlara topluluğumuzun, partimizden çıksalar bile böylelerine hiçbir zaman asla ve asla hayat vermiyeceklerinden herkes emin olmalıdır arkadaşlarım. (Alkışlar)

Aziz arkadaşlarım Sayın Tevetoğlu'nun bu arada federasyonla ilgili olmamakla beraber içimizde ciddiyetle vazife gören bir arkadaşımız için söylediği sözleri, kendileri için söz almış olup şahısları adına konuşacakları için grup adına karşılamayı zait telâkki ediyorum. Çünkü Sayın Tevetoğlu'nun pek çok sözlerini de hemen arz edeyim ki, doğrudan doğruya kendi patentlerinde görmüş bulunuyoruz ve Adalet Partisi Grupuna mensup pek değerli arkadaşlarımızın çoğunun bilgisinin veya muvafakatini daha önceden alınmış veya sonradan alınabileceği ihtimali mevzuubahsolamıyacak bazı meseleleri burada ortaya atmışlardır. O itibarla şahıslardan gelen ve şahıslara raci olan sözlerin yine aynı şahıslar tarafından cevaplandırılması suretiyle meseleleri gruplarımız arasında bir mevzu haline getirilmesini şahsen arzu etmekteyim. O itibarla teferruata girmek istemiyorum.

Çok değerli arkadaşlarım, bu ara mâruzatımla meseleye bu kadarcık değindikten sonra hazırladığım konuşmamı takibederek arza çalışacağım.

Şimdi arkadaşlarım, ortada şikâyetler bulunduğuna göre bu şikâyetleri önlemek veya tesirsiz hale düşürmek için, yalnız ve yalnız esasen Anayasamızın menettiği komünizmle mücadele gibi hepimizin üzerinde birleşeceğimiz bir konuyu perde almaya kimsenin hakkı yoktur.

Öğretmeni iktidarın emrine ve gençleri onun siyasi hayat görüşlerine göre istediği gibi yetiştirmek mecburiyetinde görmek ve bu görüşle öğretmenler üzerinde tasarrufta bulunmak haksız, insafsız ve isabetsizdir.

Her toplulukta olduğu gibi, öğretmenler içinde de, kanunun pençesine tevdi olunmayı gerektiren suç işlemiş pek mahdut sayıda insan bulunabilir.

Fakat, umumi siyasi görüşü yürütmek için, şikâyet sesleri yükselen öğretmenlerden birkaçı hakkında adlî takibatta bulunulduğu kanaati vermek suretiyle, tüm tasarrufların böylesine mâsum sebep ve zaruretlerle yapıldığı intibaını vermek, iktidar için bir mazeret duvarı sayılsa bile, gerçekleri kenara iten böylesine kanun duvarının, bu açık rejimde sağlam bir ciğer nefesi ile yıkılacak kadar zayıf olduğunu hesaba katmak lâzımdır.

Hal bu olunca da, öğretmenden Anayasamızın ve eğitim felsefemizdeki temel unsurlara riayet etmek suretiyle çocuklarımızı hazırlamasını istemekten ileri gitmemeliz. Kendilerine çeşitli siyasi kanaatlere sahip aile çocuklarını emanet ettiğimiz öğretmenden, eğitim müesseselerini yaşatmak için yapılan masrafların milletten geldiğini dikkate alarak, mücerret iktidarın siyasi görüşünü tercih etmesini istemek, her şeyden evvee âdil bir davranış olmaz ve tam manasiyle keyfilik ifade eder.

Kaldı ki, insanları düşünce, inanç ve kanaatlerine göre mütalâa edip bu mütalâa çerçevesinde muameleye tâbi tutmayı Anayasamız men eder.

Mühim olan, hürriyetlerimizin oluşup geliştiği bir dönemde, bu gelişimi sağlıyacak eğitimin, zihnî formasyonun, usullerin ve bilginin verildiği başlıca kaynak, okullar ve sair kültür faaliyet alanları olduğuna göre, bu sahaya müdahalenin Anayasa anlayışımıza tecavüz teşkil edeceğini düşünmektir.

Geçmişte, genç kuşakların yeniliklerden nasibini almasına engel olan taassup ve ifrat hareketleri olmamış değildir. Fakat böyle yetişen nesiller, yeni ihtiyaç ve şartlara intibak edemedikleri gibi, fevkalâde hallerde tedbirini bulmaktan mahrum kalmışlar ve bu suretle de tarihin karanlıklarına gömülüp gitmişlerdir.

Meseleyi bu açıdan değerlendirdiğimiz zaman, mesul arama yerine felâketlerden kurtulmak için, yetiştirici unsur öğretmenlerin haklarının ve hürriyetlerinin kısıtlanmasından dikkatle kaçınmak zorunludur.

Öğretmenlerimizin tayin, nakil ve terfileri, milletçe kafamızda ev gönlümüzde yaşattığımız mühim bir problem olma vasfından hiçbir zaman kurtulmuş sayılamaz.

Öğretmen camiasının büyük fedakârlıkları, saygı ile muhafaza ettiğimiz bir aziz hâtıra olarak benliğimizi sarmaktadır.

Vatan ve millet içinde bulunduğu şartlar dairesinde öğretmenlerimizin her fedakârlığı göğüsliyeceğinden asla şüphesiz yoktur.

Ancak, bütün Devlet memurlarına tanınmasını yürekten temenni ettiğimiz objektif ölçülemenlere tanınan kısmı teminat tatbikatına hayır getireceği yerde onu daha ileri götürmek suretiyle millî eğitim felsefe ve ilkeleri üzerinde ilme değer veren daha hızlı bir çalışmaya girip neticelerini almak mevkiinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığının şikâyet olunan merci ve makam olmaktan kurtarılmasını temenni ederiz.

Filvaki, yerleşmiş teamüllere ve mevcut yönetmeliklere göre öğretmenlerin tayin ve tahvilleri muayyen esaslara bağlanmış olup, binbir mahrumiyet istiyen bu mesleğe intisapta teşvikçi rol oynıyan bu teamüllerin bozulması halinde, ana dâvanın altından çıkılamıyacak derecede karışıklığa uğraması ihtimalini dikkatten uzak tutmamalıyız.

Kendi isteği olmadan veya işlediği suçun karşılığı olarak tesir dışı disiplin kurullarınca nakline karar verilmeden, bir öğretmenin, suçlu telâkki edilerek ve hususiyle suçların en ağırını teşkil ettiğinden şüphemiz bulunmıyan ideolojik fikir suçu töhmeti ile nakledilmemesini, bir taraftan keyfilik ifade ettiği için öte taraftan da sağlam bir tedbir olamıyacağı için makbul sayamayız.

Madem ki, Türkiye'de hâkim ve mahkeme vardır, o halde, böylelerini kanunun pençesine teslim etmek suretiyle vazifenin ifası ve neticenin sükûnetle beklenmesi lüzumu Devlet mefhumunun büyük mânasının tabiî icaplarındandır. Hastalık varsa, bunun da sıçramamasına mani olmak bakımından da böyle yapmakta fayda vardır.

Öğretmenlerin siyasi görüşe göre tasnife tâbi tutulması veya böylesine bir ayrılığın müsamaha ile karşılanmasının ağırlığını da ifadeden kendimizi alamıyoruz.

Bu arada öğretmenin de şahsi olarak veya kuruluşlar olarak politika faaliyetinde bulunmasının da karşısında bulunmaktayız.

Ama, Anayasadan doğma en tabiî hakların kullanılmasının politika yapma anlamına alınarak, bir anlayışsızlığın eseri telâkki olunmaya müstahak muamele tatbikinin de katiyen doğru olmıyacağını ve bilhassa Millî Eğitim Bakanlığına münasip düşmiyeceğini de hatırlatmakta ve ısrarla tekrarlamakta fayda görürüz.

Bu arada, Millî Eğitim Bakanlığının 1967 yılına hizmetleri omuzlıyacak imkânları veren bir bütçe ile girmediğini, gelir kaynaklarını harekete geçiremiyen Hükümetin bu Bakanlık ve Sağlık Bakanlığı bütçelerine el atarak yatırım ve cari harcama giderlerinden kısıntı yapmalarını da isabetsiz bulmaktayız. Çünkü Millî Eğitimin yoksul halk ve köylümüzün kamu hizmetleri ve Devlet nimetlerinden faydalanmayı mümkün kılan en önemli bir konu olduğu bir gerçektir. Kalkınma plânımıza göre 1,349 milyar lira olması lâzımgelen Millî Eğitim bütçesinin 284 milyon lira noksanı ile getirilip çıkması acıdır. Zira, inkârı gayrimümkün gerçek odur ki, bilhassa az gelişmiş memleketlerde, kısa zamanda büyük ölçüde kalkınma ancak eğitime öncelik vermekle mümkündür. Bu itibarla az gelişmiş memleketlerde eğitim harcamaları bir yatırım sayılmakta ve istihsalde yetişmiş insan gücünün oynadığı rol ehemmiyeti ile mütenasip bir değerde tutulmaktadır. Aziz arkadaşlarım, bütçeye temas edişim doğrudan doğruya bu müesseseye tanıdığımız büyük değeri ifadeye yardımcı olması temennisinden doğmaktadır. Bu sebeple, sosyal adaletsizliği ve geriliği ortadan kaldıran millî eğitime ve öğretmenlere daha yararlı ve daha saygılı olma yolundaki dileklerimizi saygı güven ve yürekten bağlılık duygularımızla selâmlıyoruz. (Alkışlar)

(Devamı Gelecek Sayıda)

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER BANKASI

Öğretmen konutları için anket hazırladı

Türkiye Öğretmenler Bankası Genel Müdürlüğünün Öğretmenleri konut sahibi yapmak için giriştiği hazırlık devresi dolayısiyle Banka Genel Müdürü Server Bedii Kalkancı gazetemize özel bir demeç vermiştir.

Bankanın tahsil edilmiş sermayesinin % 75 inin konut dâvasına ayrıldığını belirten Genel Müdür Server Bedii Kalkancı şunları söylemiştir:

Türkiye Öğretmenler Bankasının Kıymetli öğretmenlerimizin kuruculuğu ve öncülüğü ile, sekiz yıl önce kurulduğu malûmunuzdur.

Sekiz yıldır yoğun bir çalışma içinde gelişen Bankamız bugün yurt ekonomisindeki önemli yerini almış bulunmaktadır.

Banka haline getirilmiş olan eski Yapı Sandığının kuruluş amacını gerçekleştirmek üzere, Banka çalışmalarına yepyeni bir şekil ve yön vermiş bulunmaktayız.

Bu cümleden olarak Banka ortak ve mensupları ile Millî Eğitim görevlilerini konut sahibi yapmak üzere hazırlanan programın hedefe yönelebilmesini sağlamak için gerçek ve doğru bilgileri toplamak amacıyla öğretmenler arasında bir anket düzenlenmiştir.

Bu anket, İlk Öğretim Müdürleri, Millî Eğitim Bakanlığı Merkez örgütü daireleri, Banka mensupları, Millî Eğitim Bakanlığı personeli ve ortaklar tarafından doldurularak Bankaya gönderilecek elde edilecek bilgiler, diğer çalışmalarla sağlanacak bilimsel verilerle birleştirildikten sonra programın uygulanmasına geçilecektir.

Bankamızın tahsil edilmiş sermayesinin % 75 i konut dâvasına ayrılmış bulunmaktadır. Bu varlığı Banka yoluyla kooperatifleştirerek konut sahibi olmak istiyenlerin sağlıyacakları yapı tasarrufları ile, Hükümetin yurttaşı konut sahibi yapma fonlarından elde edilecek imkânlarla geliştirmek çabasındayız.

İlk düşünce olarak aynı yerde bulunan Banka ortağı, öğretmen ve emekli öğretmenlerle Banka mensuplarını bulundukları yerlerde kooperatifleştirmektir.

Ayrıca, anket sonuçları ilerde dikkate alınarak, üyelerin istedikleri yerlerde blok apartmanlar yapıp kooperatif mensuplarına dağıtmak ve bu suretle ortakları birer meskene kavuşturmaktır. Meskenler bugünün iktisadî şartları ilerde de hüküm sürerse bir aileye yetecek evsaftaki konutların 40.000 lirayı geçmiyeceği hesaplanmıştır.

Bu ankete katılarak konut dâvamızın hallinde bize yardımcı olmayı kabul eden kişi ve kuruluşlar, kendilerine ilişkin ve cevap verilmesi kendilerince mümkün olan soruları cevaplandırdıktan sonra, anketi en kısa zamanda Umum Müdürlüğümüzde bulunacak şekilde lütfen postaya vermelidirler.

Türkiye Öğretmenler Bankasının amaç edindiği hizmetlerden en önde geleni olan konut dâvasının çözümlenmesine ışık tutacak olan bu anketin cevaplandırılması ve bize ulaştırılması zahmetine katlanmalarını öğretmenlerden beklemekteyiz.

Banka bu yıl ayrıca, öğretmenle Banka ilişkilerini artırmak, onlara daha fazla hizmet edebilmeyi teminen Bankamızda tasarruf hesabı açtıracak öğretmenler arasında ve yalnız onlara mahsus olmak üzere 100.000 lira tutarında bir özel ikramiye çekilişi de tertiplemiş bulunmaktadır.

Öğretmenlere en derin şükranlarımızı saygılarımızla sunarız.

Cihad-ı Mukaddes deyimi ile yeni bir

(Baştarafı S. 1 de)

Zina suç değildir. Kilise ve camiler kapalıdır. İşte Rusya böyledir, diğer sosyalist ve Komünist devletler de böyledir.

... Bizde aydınlar, beyler sosyalisttir. Ankara ve İstanbul'da züppe hanımlar sosyalist oldular. Yani bizim aydın geçinen beyefendilerle onların züppe hanımları bir sosyalist modasına kendilerini kaptırmışlardır. Halbuki dini bütün müslüman Türk köylüsü asla sosyalizme iltifat etmez. Cenabı Hak bu sosyete ve soytarı aydın ve züppelerin şerrinden Türk milletini korusun...

Tehlike ve hastalık büyüktür. Sosyalizm ve komünizm mavi küf hastalığı gibidir. Girdiği yerden kolay kolay çıkmaz. Memleketimize bu hastalık gelmiştir. Türkiye'de komünistlik vardır. Sosyalistler dini yok etmeye çalışır. Yurdumuzdaki sosyalistlerin çoğu komünisttir. «Öğretmenler, büyük çoğunluğu ile milliyetçidirler. Milliyetçi öğretmenler birliği yeni, doğru, namuslu ve şerefli bir çalışma yolundadırlar, ülkücüdürler, Çocuklarımızı ancak bu öğretmenler yetiştirebilir, yarının Türkiyesini kuracak olan yavrularınızı onlara teslim ediniz...»

Birisi bağıra çağıra (hiç kimsenin bir şey anlamadığı) şiirlerini okuduktan sonra; bir başkası:

«... yeni Türkçe kelimeler uydurmadır. Kuzey rüzgârlarından gelmedir... yâni kökü Rusya'dadır..

«... Atatürk'ün Bursa Nutku katiyen yalandır, halkı isyana teşvik maksadiyle uydurulmuştur....

Bir diğeri:

«... Türk gençliğinin ahlâkını bozuyorlar. Uydurukçu dilciler, sizi dilinizden ve dininizden ayırıyorlar. Dikkat edin, aklınızı başınıza alın, Başta radyo ve malûm fikirli gruplar bunu yapıyorlar. Radyo Türk radyosu olmaktan çıkmıştır. Hakiki bir Türk radyosu kurmanın zamanı gelmiştir ve geçmiştir. Bu radyoyu kuracağız...»

... İman cephesini kuran, küfür cephesini korkutan Türkiye Milliyetçi Öğretmenler Birliğidir. Türkiye Milliyetçi Öğretmenler Birliği, imanlı, milliyetçi bir kuruluştur. Bunun karşısına çıkanlar küfür cephesini tutanlardır. Biz bugün maarif sisteminden şikâyetçiyiz. Çünkü bugün maarif sistemi Türk çocuklarına millî his ve şuurunu verecek nitelikte değildir. Milliyetçi öğretmenler dinini, vatanını seven insanlar olarak üzerlerine düşen görevi yapıyorlar. Fakat kuzey rüzgârlarından nem almış öğretmenler! çocuklarımızı zehirliyorlar, bunlara karşı uyanık olmak lâzımdır.

Türkiye Milliyetçi Öğretmenler Birliği Türk çocuklarını en iyi yetiştiren ve manevî değerler veren tek kuruluştur. Bunlara yardım, dinini, vatanını seven her Türk'ün ve mülsümanın vazifesidir...

... Düzenli, miliyetçi bir maarif sistemi memleketi kurtarır. Hatalı maarifin yetiştarır. Hatalı maarifin yetiştirdiği sözde gençler bir Başbakanı tartaklayacak ve yakasına yapışacak kadar ileri gitmişlerdir. Bunları yapanlar milliyeti, dini olmayan, öğretilmeyen çocuklardır. Tevfik İleri gibi milliyetçi ve ideal st

bir müslüman bakanın zindanlarda çürümesine sebep olanlar milliyetçi olmayan öğretmenlerin okuttuğu gençlerdir.

...Müslüman Türkiye'de mini etekliler, pepciler, agrajmanlar, kötü ve halak bir maarif sisteminin eserleridir. Bugünkü Türk maarifi milliyetçi değildir ve maarif millî, dinî, eğitici ve öğretici değildir. Hattâ Millî Eğitim müslümanlık yerine hıristiyanlık yapmaktadır! Türkiyeyi hıristiyanlaştırmak için Amerika'da papazlar hazırlanmıştır. Bu papazlar Türkiye'ye gelmiştir. Bunlar dinimizi hıristiyonlaştırmak için çalışmaktadırlar...

Mekteplerde Türk çocuklarına sakallı hocalarımızı papaz olarak tanıtan öğretmenler çoğunluktadır. Bunlar Türk çocuklarına, İslâmiyet gibi kutsal ve en son dini hıristiyanlıktan daha aşağı göstermek isteyen bedbahtların birer uydurmasıdır. Bugün burada bunlardan az da olsa, öğretmenler mevcuttur. Bunlar da çocuklarınızı okutmayınız. Çünkü onlar müslümanlık yerine hıristiyanlık öğretirler...»

«... Milliyetçi öğretmenler adından huzursuzluk duyarlar. Millî, tarihî, dilî ve dinî kabul etmeyen, dili ve dini değiştirmek isteyen bir grupla karşı karşıyasınız. Bu grup din, iman, mezhep, kitap tanımaz. Türk çocuklarının karşısına çıkıp din, iman ve mezhep gibi kavramları inkâr edenler milliyetçi olmayan öğretmenlerdir.

Biz İslâm ve Türk milliyetçisiyiz. Onlar namuslu, şerefli, haysiyetli, milliyetçi, imanlı kimselere «gerici» diyorlar. Cehaletin temsilcileri aydınlardır. Çok sayıda okur-yazar bir şey ifade etmez. Evvelâ insanın dininin bütün olması lâzımdır. Dini bütün olmayan bir sürü okur-yazar yetiştirmektense, dini sağlam milliyeti belli hakiki müslüman Türk köylüsünü dinine, imanına ve milliyetine bağlı kılmak bir vatan severlik vazifesidir. Eğitimde ilmîlik ve millîlik prensiplerinin yerleştirilmesi lâzımdır...

«... Miliyetçi olmanın şartları: İyi bir ahlâka, mutlaka bir dine ve hele İslâm dinine bağlı olmak şarttır. Müslüman mutlaka milliyetçidir.

Milliyetçi olanlara kapitalist veya burjuva diyorlar. Halbuki biz ne kapitalistiz ve ne de burjuvayız. Türk maarifinin içinde milliyetçi ve mukaddesatçı olmayan sızmalar vardır. Bu sızmalar bataklıktan sinek çıkar gibi çıkarlar. 50 yıldır bu sinek gibi sızan insanlar Türk maarifini dejenere ettiler. Bunun için marif sitemini değiştirmek lâzımdır...

... Komünistler din adamına, hattâ kiliseye hakaret ederler. Halbuki vatan sevgisini ancak ve ancak maarif öğretir. Bizde bazı ve pek çok sapıklar dini siyasete alet ederek vatan sevgisini, bayrak ve Allah sevgisini yok ederler...

... Aydın geçinenler, ayının yavrusunu sevmesi gibi, dini de sevdiklerini ifade ederler. Bunlara kanmayınız. Bazı kimseler 50 yıl evvel çıkmış ve lisede günah ve sevap yoktur diyenler milliyetçi olmayan öğretmenlerdir.

Bizde kasketliler cenaze namazı kılarken, okumuşlar cami köşelerinde beklerler. Halbuki, hakiki din ve İslâm okumuşları kasketlilerden çıkar..»

Öğretmenler imanı din papazı olarak tasvir ediyorlar. Bu, dine bir bühtandır. Hacı ve hoca kelimeleri artık alay konusu olmuştur.

Bu milleti meydana getiren insanların çocukları İslâm olduğuna göre, burada ancak İslâm âdet ve ananeleri yaşayacaktır. Bu âdet anane ve din kurallarını ancak miliyetçi öğretmenler yaşatacaktır. Milliyetçi Öğretmenler Birliğine bağlı olmayanlarda din, iman, mezhep, kitap ve benzeri mukaddes unsurlar yoktur...»

Konuşmacılar:
Selâhatin Arıkan
Tahsin Banguoğlu
Kâzım Gümeçli
İsmail Kahraman
Ahmet Kabaklı
İsmail Tümer

TÖDMF
BASIN BÜROSU

Sendikacılık

(Baştarafı S. 1 de)

ruplarının ağırlığını ortaya koyarak, siyaseti etkilemek imkânı ve serbestliği, pek zor kazanılmıştır. Çünkü, iktidarlar, mesleğin maddî imkânlarını, çıkarlarını gurupça elde etme faaliyetlerinden, mesleğin moral ve fikrî ağırlığını temsil eden ve gurup faaliyetlerinden çekinirler.

Onun için Batı Uygarlığı insanı, dernek ve sendika hürriyetleri alanında zorlu bir savaş açmak zorunda kalmıştır.

İlk anda devlet, dernek ve sendikaları kurdurmamıştır. Fakat sonra, baskıya dayanamamıştır. Önce derneklere, sonra, onun açtığı yoldan sendikalara müsaade etmiştir.

Bu, gerçekten, ancak bir müsadedir. Ancak, devletin lütfû alınarak kullanılan bir hürriyettir. Dernek ve sendika kurmak için devletten, önceden müsaade olmak gerekir. Valiler, İçişleri Bakanları, dernek ve sendika kuracak kişileri beğenmezse veya amaçlarını, kendince, hükümet politikasına uygun bulmazsa, dernek veya sendika kurma istidasını geri çevirir. Dernek ve sendika da kurulmamış olur.

Vali veya Bakan, dernek ve sendika kuran kişileri uysal, amaçlarını hükümet için sakıncasız görürse, kurulmalarını müsaade eder. Ama, bunlara ancak kendisinin de uygun gördüğü kadar ve kendisinin uygun gördüğü alanda faaliyet gösterme müsaadesi verir. Kendi keyfince, bu faaliyetin herhangi bir anını, bir safhasını sakıncalı görürse de bir mahkeme ve muhakemeyi karıştırmadan, onları kapatıverir. Bu, dernek ve sendikanın pek sınırlı olarak kabul edildiği bir çağdır.

Fakat savaş bitmemiştir. Batı insanı, bu savaş sonunda, dernek ve sendika hürriyetinin yakasını, hükümetin elinden kurtarmıştır. Artık, ön müsaade almak zoru kalkmıştır. Vali ve Bakanın keyfî takdiri ile, kapatılma yolu da kalkmıştır.

Lâkin, bu sefer de, hükümet, bilhassa memurların kurduğu dernek ve sendikaları bir başka yolla baskı ve tehdit altına almıştır. Bunun da yolu şu olmuştur:

a) Önceden satın alınan kişilere dernek ve sendika kurdurup, onları bu yol ile güdüm altına almak;

b) Daha baştan güdümlü dernek ve sendika kurdurulamamış ise, dernek ve sendikaların mevcut idarecilerini satın alarak, bu dernek ve sendikaları gene güdümlü duruma düşürmek;

c) Dernek ve sendikalar kuruluşlarında, gerekse sonradan satın alınamamazlık karakteri göstermişse, bu sefer, onların idarecilerini dağıtmak suretiyle onları zayıflatmak, güçsüz kılmak, iç idare karışıklıklarına ve güçlüklerine uğratmak...

Fakat Batı insanı ve toplumu, bu son durum ile de savaşmıştır. İdarecilerinin hem satın alınmaması, hem de meslek ve görevlerinde tedirgin eidlmemeleri için dernek ve sendikalar mevzuatına garantiler koydurmuştur.

Batı dernekçiliğinde ve sendikacılığında bu iki hürriyet, böyle bir gelişmişlik safhasındadır.

Bizde ise, bu garantiler henüz yoktur. Siyasal güç, güdümlü dernek ve sendıkacılık yolunu, alabildiğine, bilhassa öğretmen kuruluşlarında kullanmak istemektedir. Dernek ve sendika yöneticilerini, alabildiğine tedirgin etmektedir. Ayrıca, bir noktada, Batı Dünyası ile kısmen birleşik bir derdimiz vardır: Dernek ve sendika sayılarının son derece artması; bu yüzden mesleğin hem maddî güç birikiminin dağılması, hem de moral ve fikrî ağırlığın parçalanması...

Bu ciddi bir derttir. Meslek mensuplarının, en iyi niyetlerle hareket ettiği ülkelerde bile; meslek mensuplarının, kendilerini güdümlü olmaya satmadıkları yerlerde bile, dernekler ve sendikalar, gene de oldukça çoktur.

Bu durum karşısında gidilecek yol, şöyle bir düşünce ile bulunmuştur:

a) Dernek ve sendikacılıkta ideal olan, aynı hedefe yönelmiş olanların birleşmesidir.

Fakat, hedef birliğine rağmen, icra tarzlarındaki ayrımlar, kademe özelliklerinden gelen ayrımlar da olmaktadır.

b) O zaman, bir yandan dernekçilik alanındaki moral ve fikrî ağırlığı, bir «derneksel temerküz»de toplamak; öte yandan, sendikacılık alanındaki maddî gücü de, bir «sendikal temerküz»de korumak yoluna gidilmelidir.

c) Bu temerküzün de bir dayanağı olacaktır ki, gerektirdiğinde yüksek sevk ve idareyi temsil ve ifade etsin. Yüksek sevk ve idare ve temsilcilik, onun mihveri üzerinde, onun kanalı içinde ifadesini bulsun. Bu da, meselâ, sendıkacılıkta; 1. En eski olan, 2. En çok üyesi olan, 3. En çok yaygın örgütü olan, 4. Üye ödentilerini en muntazam ve direkt yol ile tahsil eden, 5. En yaygın faaliyette bulunan, sendika olmak gerekir.

İşte, idarenin olumsuz tutumuna rağmen, dernekçilik ve sendikacılık, bu aşamaya gelmiştir. Ama bu, Türkiye'de değil, dünyada böyledir: Hem idarecilerinin tedirgin edilmemesi garantileri sağlanmıştır. Hem de, ideal olan birliğe, derneksel ve sendikal temerküz yolu ile ulaşma mümkün olmuştur.

Dernekçilik ve sendikacılık, Türkiye'de, henüz idareci garantilerine kavuşamamıştır. Bu konuda savaşa devam gerekmektedir.

Antalya Öğretmenler Derneğinin Bildirisi

İstenmiyen yönetici Millî Eğitim Müdürü Ömer Lütfü Göksel, Sendikamız ve üyelerine karşı hukuk ve kanun dışı davranışlarına devam etmektedir. Gerek Anayasanın 46. maddesi ve gerekse 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları kanunun 6. maddesinin birinci bendi (Kişilerin sendikalara üye olmaları ve üyelikten çekilmeleri kendi serbest iradelerine bağlıdır. Hiç bir gerçek veya tüzel kişi, bu personle bu konuda her hangi bir etki veya baskıda bulunamaz. Devlet Personeli teşekküllerine üyelik ve üyelikten ayrılma yazılı başvurma ile olur) denilmektedir.

Hal böyle iken istenmiyen yönetici Ömer Lütfü Göksel, Sendikamızın hukuken saptanmış tüzel kişiliğini kabul etmemekte, hatta daha da ileri giderek makamını bir istifa müeseses saymaktadır. Örneğin: 15/6/1957 gün ve 020/8593 sayılı şubemiz başkanlığına hitaben yazılan yazı aynen şöyledir.

TÖS Şube Başkanlığına

Sendikanıza üye olan ilimiz merkez Hurma köyü öğretmenlerinden Fatma Altan ve Ahmet Kutlu üyelikten istifa ettiklerini 14/6/1967 tarihli dilekçeleri ile belirtmişlerdir. Bilgilerinizi rica ederim.

Yazıda sözü edilen her iki dilekçe dairenin resmi 82 yarım cedvel Olivetti marka yazı makinesi ile ve aynı dairenin hizmetlisi Fazıl Yörük tarafından aynı gün saat 11.20 de yazılmıştır. Bu keyfiyeti kazai ve idari merciler önünde ispata hazırız. Çünki, istifa etmeye zorlanan ya da teşvik edilen kimselerin bazıları şubemize anında bilgi vermişler bazıları da şubemiz tarafından bu hususların sıhhatli olarak saptanabilmesi için kasıtlı ve maksatlı olarak gönderilip te istifa ettirilen kimselerdir.

Sendikamız, istenmiyen yönetici Ömer Lütfü Göksel'in hukuk, kanun hatta vicdan dışı başka bir davranışını daha özellikle öğretmenlere, kamu oyuna ve idari mercilere duyurmayı kaçınılmaz bir görev sayar.

Şöyleki: Askerlik görevini öğretmen olarak yapmakta olan bir şahsın mesleki yetersizliği ıttıla edilerek orduya er olarak döndürümesi hakkında Millî Eğitim Müdürlüğü makamında il disiplin kurulu adına karar alınmış ve bu karar ilgili disiplin kurulu üyelerine, evlerinde, iş yerlerinde hademeler tarafından elden imza ettirilerek yürürlüğe sokulmuştur. Bu maksatla İlkokul öğretmenleri disiplin kurulu temsilcisi Sakarya İlkokul öğretmeni Rahmi Vuralda defalarca telefonla, hademelerle çağırılmış, hatta dairenin resmi arabası kendisine gönderilmişse de konu bilindiği için red edilmiştir. Dsiplin kurulunun başka bir üyesi olan il daimi encümen üyesine adı geçen karar yine iki kez elde iletilmiş ve reddedilmişse de üçüncü kez şef müfettiş tarafından kendisine itimat buyurulması gerekçesi ile imzalattırılmıştır.

Sendika yöneticileri olarak ne adını ne görev yerini ve ne de kimliğini bilmediğimiz bu şahsın hakkında alınan kararın peşin yargılarla haksız olduğunu iddia edecek değiliz. Ancak, kamu ve meslekdaşlarımızın önünde istenmiyen yönetici Ömer Lütfü Göksel'in yasalara, mesleğe ve meslekdaşlarımızın hukukuna saygısızlık ettiğini ve kanun çizgisini her zaman olduğu gibi bir kez daha çiğnediğini rahatça iddia ediyor ilgili merciler ve özellikle Millî Eğitim Bakanı Sayın İlhami Ertem'i bir kez daha göreve davet ediyoruz.

Suç niteliği taşıdığına inandığımız bu konular merkez hukuk büromuzca tedkik edilmekte olup gerekirse adli mercilere dava konusu olarak iletileceğini kamu oyuna ve meslekdaşlarımıza saygılarımızla duyururuz.

TÖS Antalya Şubesi
Yönetim K.

20. Kurultay Giresunda

(Baştarafı Sayfa 1 de)

günü Giresun'da yapılacak son ortak Yönetim Kurulu toplantısının bütün hazırlıkları bitmiştir. Bu son toplantıda, Federasyonun bir yıllık çalışmaları tekrar gözden geçirilecek, basılan Çalışma Raporu yeniden incelenecektir.

Yönetim Kurulunca hazırlanan Çalışma Raporunda, Örgütlenme, Federasyonun Eğitim Görüşü, Teftiş-Değerlendirme, Genel Merkez Çalışmaları, Hukuk Müşavirliği çalışmaları ve önerileri, Kültürel Çalışmalar v.b. konular yer almaktadır.

Türk öğretmenlerine her yönden faydalı olmasına büyük dikkat gösterilerek hazırlanan raporda, özellikle Federasyonun Eğitim Görüşüne geniş yer verilmiştir.

Bilindiği gibi, Federasyonun, Türk Millî Eğitimi üzerindeki son görüşlerini kapsayan bu raporu iki hafta önce TÖDMF. İkinci Başkanı Prof. Bahri SAVCI bir basın toplantısıyla kamu oyuna açıklamıştı.

Siyasî Parti liderlerine, Millet Meclisi ve Senato Başkanları ile Parti Gruplarına ve Millî Eğitim Bakanı ve Millî Eğitimin diğer ilgililerine sunulan bu rapor, çok büyük bir ilgi görmüştür. Böylece bu yıl TÖDMF. Türk eğitimine yeni bir hizmette daha bulunmuştur.

Bundan önceki Kurultaylar da olduğu gibi, 20. Kurultayın da basında ve yurt düzeyinde büyük ilgi göreceği sanılmaktadır. Birçok gazetenin Ankara bürolarından, Kurultayın gönderilecek muhabirlerle yakından izleneceği haberleri alınmıştır.

Giresun Saray Sinemasında 6 Temmuz Perşembe günü saat 10 da Federasyon Başkanı Hayrettin UYSAL'ın açış konuşmasıyla başlayacak olan TÖDMF. 20. Kurultayında, delegelerin salona giriş ve çıkışları, herhangi bir olayı önleme bakımından sıkı kontrol altına alınacak ve salona davetlilerin dışında delege olmayan hiç kimse alınmıyacaktır.

3 Temmuz gününden itibaren Giresun'da çalışmalara başlıyacak olan Federasyon bürosuna, delegeler müracaat ederek, önceden düzenlenen tanıtma kartlarını alacaklardır. Toplantı salonuna girişlerde bu kartlar devamlı olarak yakalarda takılı bulunacak ve görevlilerce kontrol edilecektir.

Bu güne kadar, TÖDMF. nin 20. Kurultayı'nın Giresun da yapılmasından büyük mutluluk duydukları ifade edilen mektup ve telgraflar alınmıştır. Bu mektup ve telgraflar Giresun halkından gelmektedir. Daha Giresun'a varmadan, «eğitimcilerin Giresun'da bir araya gelmesi kıvanç vericidir» diyen Giresun'luların bu örnek davranışı çok sevindirici olmuştur.

TÖDMF. Giresun halkının, Türk öğretmenlerinin temsilcilerine gösterdikleri bu sıcak ilgiye teşekkür eder.

Kültür Müsteşarı

(Baştarafı S. 1 de)

tap satın alma ve basma işlerinde türlü yolsuzluklar yapıldığını, bazı kişilerin kayrıldığını ileri sürmektedirler. Özellikle Müsteşar, Ankarada bulunan ve gizli kaynaklardan para aldığı söylenen büyük bir basımevi ile işbirliği halindedir. Birçok kişiler, Müsteşarın sık sık bu basımevine gittiğine ve oradan telefonla emrindeki kişilere direktif verdiğine tanık olmuşlardır.

Bunun yanında zaman zaman Federasyonumuza da başvuran bazı yazar öğretmenler, türlü bahaneler uyduran Kültür Müsteşarının sadece kendisine yaltaklık eden ve yardımlarda bulunan kişilerin kitaplarını satın aldığını, bu arada Bakanlıkça satın alınan bazı kitapların bedellerinin ve ücretlerinin ödenmediğini belirtmektedirler. Örneğin, Bakanlık sadece eğitimle ilgili bazı eserlerden elli adet bile satın almayı reddetiği halde, bir ilmizle ilgili resimli bir kitaptan bin adet satın alınmıştır. Kültür Müsteşarının bu iş için çalıştırdığı komisyonlara ömründe kitap bile okumamış kişilerin alındığı, buna karşılık işten anlayan kişilerin alındığı, buna karşılık işten anlayan kişilerin son bir yıl içinde Yayımlar Genel Müdürlüğünden teker tekr uzaklaştırıldığı belirtilmektedir.

Bütün bu skandalara rağmen, Kültür Müşteşarının hâlâ daha görev başında bulunması hayretle karşılanmaktadır. Üstelik iktidar partisinin birçok milletvekilleri de kendisinden şikâyetçi olmuşlardır. Buna rağmen Müsteşarın görevde kalmasını hangi çevrelerin sağladığı sorusuna, olayların iç yüzünü bilenler, anlamlı bir tebessümle cevap vermektedirler.

ÖĞRETMENLER GAZETESİ
Türkiye Öğretmen Dernekleri
Millî Federasyonu
Haftalık Yayın Organıdır
Pazartesi günleri çıkar
Meslek düşün ve sanat gazetesi
Basın Ahlâk Yasasına uyar.

İLAN TARİFESİ

Birinci	Sayfa'da santimi	30	Lira
İkinci	» »	25	»
3. 4. 5. 6	» »	20	»

Özel ilânlar pazarlığa tabidir.
Küçük ilânlar kelimesi 1 lira

BASILDIĞI YER :
BALKANOĞLU Matbaacılık Ltd. Şti.
SANAYİ CADDESİ NO. 17 — ANKARA

Sahibi : Türkiye Öğretmen Dernekleri Millî Federasyonu adına
Başkan
Hayrettin UYSAL
Yazı İşleri Sorumlu Yönetmeni
Ahmet KAMACI
Teknik Sekreter: **Cemil SÖNMEZ**
Yazı İşleri ve Yönetim
Adres : Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
Yenişehir - Ankara No: 14/1 ve 14/12
P.K. : 1066 Tel : 12 99 46
Gönderilen yazılar geri verilmez. Yayınlanan ilân ve reklâmlardan sorumluluk kabul edilmez.
Fiatı : 50 kuruş
Yıllık abone : 20 Lira
Altı aylık abone : 10 Lira

Türkiye
ÖĞRETMENLER
BANKASI

• ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ
• TAHSİL BOYUNCA AYLIK GELİR
• APARTMAN DAİRELERİ

TÜRKİYE
ÖĞRETMENLER BANKASI

(ÖĞRET. 1)